Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6474 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PAZAR — 25 TEŞRİNİEVVEL 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

İspanya, Portekiz hükûmeti ile siyasî münasebatını kesti

İtalyanın da bitaraflık paktini feshetmesi muhtemeldir

İngiltere ile Fransa, İspanya sahillerinin abloka altına alınmasını isteyecekler

Lizbon 24 (A.A.) — Portekiz hükûmeti, İspanya ile siyasî münasebatını kesmiştir. Portekizin bu kararı, hariciye nazırı tarafından İspanya elçisi M. Albornoza tevdi edilen bir nota ile bildirilmiştir. Portekizin Alicantedeki maslahatgüzarı, bu limanda demirli duran bir harp gemisine binerek Lizbona dönmek için emir almıştır.

İNKITA MÜNASEBETİN MUHTEMEL VAHİM AKİSLERİ

Paris 24 (A.A.) — Madrid ile Lizbon arasında siyasî münasebetlerin kesilmesinin vahim akisler doğurmasından korkulmaktadır. Filhakika bu inkitaı, Burgos hükûmetinin Lizbon, Roma ve Berlin hükûmetleri tarafından tanınması kararı takip edecektir.

Bu suretle İtalya, Almanya ve Portekiz hükûmetleri, kendileri için İspanyanın kanunî hükûmeti olacak olan general Franko hükûmetine kanunen silâh ve mühimmat verebileceklerdir.

Beynelmilel vaziyet iki devlet grupu tarafından İspanyadaki iki muhtelif hükûmet tanındığı zaman içinden çıkılmaz bir hal alacaktır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Sovyet hava kurumu başkanının beyanatı

Size memleketimin ve milletimin muhabbetlerini getirmek için Türkiyeye geliyoruz

General Aydeman rıhtımda, misafirimiz Sovyet tayyarecileri Fatihdeki Tayyare âbidesine çelenk koyarken

Şehrimize geldiğini yazdığımız Sovyet tayyare kurumu başkanı ve kolordu kumandanı general Aydeman dün İstanbul matbuat mümessillerini Perapalas otelinde kabul etmiştir.

Misafir general, refakatinde bulunan Sovyet hava kurumu plânörcülük şubesi müdürü binbaşı Minofu, hava birliğinin paraşütçülük hocalarından yüzbaşı Şmiti, Moskova hava kurumu paraşüt hocası bayan Nikolayevayı takdim etmiştir.

Yüzabaşı Şmit, Sovyet memleketlerinde 178 defa atlama yaparak rekor tesis etmiştir. Bayan Nikolayeva, oksijensiz 7000 metreden atlamak suretile yeni bir dünya rekoru tesis etmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bugün 250 bin faşist Brükselde nümayiş yapmak istiyor

Faşist fırkanın reisi, hükûmetle cidalimiz artık başladı diyor

Brüksel 24 — Reksistler yani faşistler, hükûmetin memnuiyetine rağmen yarın (bugün) için kararlaştırdıkları büyük nümayişi yapmakta ısrar ediyorlar.

Faşist Pap Reel gazetesi, neşrettiği bir beyannamede Reksist fırkası mensuplarını yarınki (bugünkü) pazar günü Brükselde toplanarak eski muharipleri selâmlâmağa davet ediyor.

Faşistler yarınki nümayişe 250,000 kişinin iştirâk edeceğini iddia ediyorlar.

Hükûmet bu nümayişi men için elindeki bütün vasıtaları kullanmağa karar vermiştir.

Reksist fırkası reisi M. Degreden neşrettiği yeni beyannamede hükûmeti diktatörlük kurmak, meşruî hürriyetleri çiğnemek ve ihtilâlcuyane bir vaziyet ihdas etmekle ittiham ediyor- ve mücadelenin başladığını söylüyor..

Yarınki faşist nümayişine iştirâk için dün Brüksele 40,00 faşist gizlice gelmiştir. İçtima ve nümayiş mahalli son dakikada tayin edilecektir.

Hitler Çianoyu kabul etti

M. Hitlerin köşkünde bir Alman - İtalyan konferansı toplandı

M. Hitler

Berşteşgaden 24 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

M. Hitler bugün, Alman dış işleri bakanı Von Neurath da hazır bulunduğu halde İtalyan dış işleri bakanı Kont Cianoyu kabul etmiştir.

Bu suretle M. Hitlerin köşkünde bir Alman - İtalyan konferansı toplanmıştır.

M. Hitler, Alman hükûmetinin İtalyanın Habeş imparatorluğunu tanımaya karar verdiğini Kont Cianoya bildirmiştir.

Bu tebliğatı kaydeden M. Ciano, faşist hükûmetinin takdir ve memnuniyetini izhar etmiştir.

Münih 24 (A.A.) — İtalya dış bakanı Kont Ciano hususî trenle Berchtesgodenden buraya gelmiş ve hararetle karşılanmıştır. Ciano burada nasyonal sosyalist partisi merkezini gezmiştir.

Kısa sütün zamanına uy!

Yazan: Fazıl Ahmed Aykaç

Üçüncü sahifemizde okuyunuz.

Cumhuriyet hükûmetinin yeni bir eseri

Ankara 3 teşrinisanide içme suyuna kavuşuyor

Baraj 10 milyon liraya çıktı, Ankaranın ve ovanın su ihtiyacını temin edecek

Çubuk barajından çok güzel bir manzara

Ankara 24 (Hususî muhabirimizden — Senelerdenberi devam eden azımlı bir çalışmadan sonra nihayet Ankara teşrinisaninin üçünde temiz ve bol bir içme suyuna kavuşmuş olacaktır. Çubukbarajı tamamen ikmal edilmiş, barajın suyunu şehre getirecek su yolları Ankaraya kadar gelmiş, Çubuk barajının bol suyunu temizleyip içilecek hale getirecek olan filtre istasyonu inşaatı bitmiştir.

Bugün kolaylıkla ve kısaca yazılabilen şu cümlelerin haber verdiği sevinçli hadise senelerce süren çetin bir çalışmanın, tükenmez bir gayretin ve nihayet milyonların sarfından sonra hakikat haline gelebilmiştir.

Yalnız on üç buçuk milyon metre mikâbı su taşıyan Çubuk barajının inşası başlı başına bir enerji âbidesidir.

Bugün yapılan su işinin geçirdiği muhtelif safhaları kısaca kaydetmek icap eder:

Şehrin bazı yerlerinde rast gelinen Romalılardan kalma tarihî su tesisatı bir tarafa bırakılırsa Ankara şehrine su getirilmesi için ilk esaslı hamle 1890 da, yani bundan 46 sene evvel vali Abidin paşa zamanında yapılmıştır.

Bu devrede biri Elma dağından, diğeri de Kayaş vadisi dahilindeki Hanımpınardan olmak üzere iki membadan şehre su getirilmiştir. Fakat bu iki memba Ankaranın henüz 30 bin kadar nüfuslu ufak bir şehir olduğu bu zamanlarda bile ihtiyaca kifayet edememiş ve su meselesi gene halledilememişti.

Cumhuriyetin ilânile beraber Ankara devlet merkezi olunca nüfus derhal bir misli artarak yetmiş beş bine çıkmış ve bu sefer su meselesi daha büyük bir zaruret halinde kendini hissettirmeye başlamıştır.

Yukarıda: Sunî gölden, aşağıda baraj tesisatından iki görünüş

BARAJIN İNŞASINA NE ZAMAN BAŞLANDI ?

1923 den sonra Ankara şehrinin su ihtiyacını temin işi bir müteahhide devredilmişse de müteahhidin 928 e kadar devam eden mesaîsi semereli bir netice vermeyince hükûmet su meselesini katiyen ortadan kaldırmaya karar vererek bu işi bizzat eline almış ve 930 da nafıa vekâletine bağlı olmak üzere bir «şehir içme suyu komisyonu» teşkil edilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fatihli — Vay canına, Madride yaklaşmışlar!..
Şişlili — Sinekler mi?..

Son dakika

Romanya, Fransa ile ittifakını feshediyormuş

Kral Karol Prag seyahatinden vazgeçmiş

Budapeşte 25 (Akşam) — Paristen bildirildiğine göre Romanya, Fransa ile ittifakını feshedecektir. Kral Karolun Prag seyahatinden vaz geçtiği bildiriliyor.

Bükreş 25 (Akşam) — Çekoslovakya Hariciye nazırı M. Krofta Mement gazetesinde bir makale neşretmiştir. Nazır makalesinde diyor ki:

«Çekoslovakya, Rusya ile anlaşmasına rağmen, Bolşevikliğe şiddetle aleyhtardır. Sovyet Rusya ile iş birliği sulhü müdafaa içindir. Bunun bolşevizm ile alâkası yoktur.

Alman - İtalyan dostluğu kuvvetleniyor

Almanyanın Italyan imparatorluğunu tanıması Italyada büyük memnuniyet uyandırdı

Roma 25 (A.A.) — Almanyanın, Habeşistan üzerindeki İtalyan hakimiyetini tanımış olması keyfiyeti, İtalyan gazeteleri tarafından büyük bir memnuniyetle kaydedilmektedir. Gazeteler, bu haberi kaydederken, bunun siyaset bakımından olduğu kadar moral bakımından da mühim bir hadise teşkil etmekte olduğunu tebarüz ettirmektedirler.

Giornale d'İtalya gazetesi diyor ki: İtalyan imparatorluğunun M. Hitler tarafından tanınmasının manası çok sarihtir. Bu suretle Almanya ile İtalya arasındaki münasebat tam surette tarsin edilmiş bulunmaktadır.

İtalya imparatorluğunun Almanya tarafından tanınması, hâlâ tereddüt etmekte olan diğer devletler için dürüst bir emsal teşkil edecektir. M. Hitlerin bu hareketi, çoktanberi İtalya ile Almanya arasında başlamış olan iş birliğinin çok manalı bir tezahürü olarak telâkki edilebilir. Almanya, İtalyan imparatorluğunu nasıl bir zihniyet ile tanımış ise, İtalya da Almanyanın müstemleke isteklerinin haklılığını ayni zihniyetle tanımaktadır.

Berlin 25 — Almanya, mukabilinde hiç bir şey istemeden İtalyanın Habeşistanı ilhakını tanımıştır. Bu dostluk bekleniyordu. Bunun için hayret uyandırmamıştır. Münihte Kont Ciano parlak surette karşılanacaktır.

Radikaller kongresine 4 takrir verildi

Komünistlerin kabinenin işini güçleştirmemesi isteniyor

Paris 25 (Akşam) — Biyariçten bildirildiğine göre radikal sosyalist kongresine dört karar sureti verilmiştir. Bunlardan birincisi radikaller bugünkü kabineye bir şartla iştirakte devam edebilmesine dairdir. Bu şart komünistlerin, hükûmetin icraatını güçleştirmiyeceğini taahhüd etmesi hakkındadır.

İkinci karar sureti de aşağı yukarı bu mealdedir. Üçüncü karar sureti halk cephesine sadakat beyan etmekte, dördüncüsü halk cephesi hükûmetine itimad beyan eylemektedir.

Bu dört takririn birleştirilerek bir karar sureti yapılacağı ve bunun kabul edileceği tahmin olunuyor.

Biyariç 24 — Radikal sosyalist kongresinde, radikallerin kabul edecekleri selâm şekli hakkında çok şiddetli münakaşalar olmuştur.

Kongre âzasından bazıları yumruğu sıkmak ve kolu yukarıya kaldırmak suretile selâm verilmesi lehinde bulundukları halde diğer âzalar buna şiddetle itiraz etmişlerdir.

Kongre reisi zorlukla sükûneti iade edebilmiştir.

Kongrenin ikinci günü, âza arasında inşirahı mucip olmuştur.

Paranın kıymetten düşürülmesi hakkında bir takım noktai nazar ihtilâfları meydana çıkmıştır.

Dış siyasa hakkındaki müzakerat, kongre âzasının bu husustaki tam fikir birliğini tezahür ettirmiştir.

M. Herriot, Habeş meselesindeki muvaffakıyetsizliğine rağmen Cenevreye karşı inancını beyan etmiş ve Alman - Sovyet uzlaşma ihtimallerinin yegâne engel olabilecek Fransız - Sovyet paktının muhafazası lehinde bulunmuştur.

M. Herriot, 1932 de kendi teşebbüsü ile imzalanmış olan ademi müdahale uzlaşmasına riayet edilmek lüzumunu da teyid eyledikten sonra, Fransız - Alman yakınlaşmasına da taraftar olduğunu söylemiştir.

Umumî kanaat, radikallerin halkçı cephe ile iş birliği etmekte devam eyliyecekleri merkezindedir.

Felemengin sanayi plânımıza yardımı

Yakında bir Felemenk heyeti Türkiyeye gelecek

Lâhey 24 (A.A.) — Anadolu ajansının hussuî muhabiri bildiriyor:

Evvelki gün bankacı ve sanayiciler adına ve Türk tecim delegeler şerefine verilen büyük ziyafette sefirimiz alâkadar bakanlar ve diğer zevat da hazır bulunmuşlardı. Dün tecim bakanı da ayni zevatın iştirâkile bir ziyafet vermiştir.

Birinci ziyafette bayındırlık bakanı ve ikinci ziyafette de tecim bakanı nutuk söylemişler ve bunlara Kurdoğlu mukabele etmiştir.

Hepimizin buradaki ikameti ve bu ziyafetler Türkiye lehinde tezahürlere vesile olmuştur.

Hollanda uzun vade ile ve Türk malı esası dairesinde sanayi plânımıza iştirâk edecektir. Bir Hollanda heyeti yakında Türkiyeye hareket edecektir.

Madridde vaziyet ümidsizmiş

Dün iki tayyare filosu şehrin üzerinde uçtu

Paris 25 (Akşam) — Sevil radyosunun tebliğine göre Madridde vaziyet ümidsizdir. Halkın maneviyatı kırılmıştır. Bu sebeple kimse cepheye gitmek istemiyor. Dün 48 bombardıman, 42 avcı tayyaresi Madrid üzerinde uçmuş, beyannameler atarak halkı şartsız teslim olmağa davet etmiştir.

Öğleden sonra büyük bir tayyare filosu yeniden Madrid üzerinde uçmuştur.

Yugoslavya eylülde fazla ihracat yaptı

Belgrad 24 (Akşam) — Çıkarılan istastiğe nazaran Yugoslavya bu sene eylül ayında ecnebi memleketlere 504 milyon 200 bin dinarlık ticaret eşyası ihraç etmiştir. Geçen senelerde ayni aylarda yapılan ihracata karşılık bu seneki ihracat bir rekordur.

Bu Sabahki Telgraflar

Eden Lehistanın bîtaraflığını istiyor

Belçika akid devletlerin hem Almanya, hem de Fransa ile hudutlarının emniyetini tekeffül etmelerini talebediyor

Londra 24 (A.A.) — Star gazetesinin öğrendiğine göre, M. Eden, Almanya ile Sovyet Rusya arasında olan Polonyanın bitaraf olarak ilânını tasarlamıştır. Bu plân M. Beckin Londrayı ziyareti esnasında görüşülmüştür.

BELÇİKANIN BEŞLER KONFERANSINA DAİR CEVABI

Londra 24 (A.A.) — Londranın iyi haber alan mahafilinde teyid edildiğine göre, beşler konferansı hakkındaki Belçikanın cevabı, bir Batı paktı yapılmasının şayanı arzu olduğunu kaydetmektedir. Maamafih nota, Belçika kralı Leopoldun son utkunda tasrih edilen noktai nazara uygun olarak hareket etmek istediğini açıkça izhar etmektedir.

Belçika bilhassa âkid devletlerin yalnız Alman - Belçika hududunu değil, fakat ayni zamanda Belçika - Fransız hududunu da teminat altına almalarını arzu etmektedir.

Mamafih, bu fikirlerin ne suretle formüle edileceğini anlamak için nota metninin neşredilmesini beklemek lâzımdır. Çünkü Alman, İtalyan ve Fransız notaları hakkında olduğu gibi Belçika notası hakkında da tam bir ketumiyet muhafaza edilmesi pek tabiidir.

İngiltere dış işleri bakanlığının hukuk işleri şubesi bu notaları karışlaştırmakta meşguldür.

HAVA LOKARNOSU

Roma 24 (A.A.) — İyi haber alan mahafilde beyan olunduğuna göre Alman hava nazır muavini general Milch, general Valle ile görüşdüğü sırada kendisine, İngilterenin iştirâk eyliyeceği bir nevi yeni hava Lokarnosu teklif eylemiştir. İngilterenin iştirâkinden sonra, bu Lokarnoya Fransanın iştirâki istenecektir.

FRANSIZ BAŞVEKİLİNİN NUTUKLARI

Paris 24 (A.A.) — Başvekil M. Leon Blum bugün öğleden sonra, bir nutuk irad etmek üzere, tayyare ile Tuluza gidecektir. Oradan da, Narbona gidip, bir nutuk da yarın orada irad edecektir.

Şark demiryolları satın alınması

Tali komisyonların rapor hazırlaması için içtimalara nihayet verildi

Ankara 24 (Telefon) — Şark demiryolları işletme imtiyazının satın alınması için nafia vekâletinde mezkûr idare murahhaslarının iştirâkile yapılan içtimalar, teknik mevzular ve tesbit edilen esaslar etrafında tetkikler yapmak üzere teşkil edilen tali komisyonların hazırlıyacakları raporlardan sonra müzakerelere yeniden başlanmak üzere nihayetlenmiştir. Murahhaslar Ankaradan ayrılmışlardır.

Şimdiye kadar yapılan müzakerelerde hesaba aid kısımların tesbiti için prensipler kararlaştırılmış ve Şark demiryolları işletmesi murahhaslarının kaydi ihtirazi ile ileri sürdükleri bir noktanın halli sonraya bırakılmıştır. Bununla beraber müzakerelerin heyeti umumîyesinde hasıl olan kanaat Satın alma işinin her iki tarafın arzusuna uygun bir şekilde halledileceği ümidleri kuvvetlendirilmiştir.

Galatasaray futbolcüleri Ankaraya davet edildi

Ankara 24 (Telefon) — Ankara mıntakası cumhuriyet bayramında iki maç yapmak üzere Galatasaray takımını Ankaraya davet etmiştir. Galatasaray takımı birinci maçını 30 teşrinievvelde Ankara muhteliti ile ikinci maçı 31 de Ankara mıntakasının tayin edeceği diğer bir takımla yapacaktır.

Ankaragücü ve Çankaya klüpleri de Orta Anadolu şampiyonu Eskişehir Demirspor takımını Cumhuriyet bayramında Ankaraya davet etmişlerdir.

Ziraat vekili

Dün Almanyadan memleketimize hareket etti

Ankara 24 (Telefon) — Bir müddetten beri Almanyada tedavide bulunan ziraat vekili bay Muhlis Erkmen tamamile iyileşmiştir. Bugün Berlinden memleketimize hareket ettiğine dair bir telgraf alınmıştır. Ziraat vekilimiz çarşamba günü Ankarada olacak ve cumhuriyet bayramı şenliklerinde hazır bulunacaktır.

Istanbul ve Izmir izcileri Ankarada

Ankara 24 (Telefon) — Cumhuriyet bayramında yapılacak büyük resmi geçite iştirak etmek üzere İstanbul ve İzmirden 1000 kadar izci bugün hususî trenle Ankaraya geldi. İzciler Ankara lisesinde misafir edilmişlerdir.

Bulgaristanda seçim geri bırakıldı

Sofya 24 — Bulgaristanda teşrinievvel sonlarında yapılması mukarrer seçim geri bıraktırılmıştır.

Başvekilimiz

Tasarruf haftasını çok mühim bir nutukla açacaklar

Ankara 24 (Telefon) — Yerli mallar ve tasarruf haftası 12 kânunuevvelde başvekil İsmet İnönünün Ankara Halkevinde vereceği mühim bir nutku ile açılacaktır.

Her sene yerli mallar ve tasarruf haftası münasebetile söylediği nutuklarda memleketin hayatî mevzularına temas eden ve iktisadî sahada yapılacak işleri müjdeliyen başvekilimizin bu seneki nutkuna büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

İsmet İnönünün bu nutkunda bilhassa Ege havalisindeki seyyahati esnasında haber verdiği hayatı ucuzlatmak projeleri etrafında alınmış katî kararlara temas edeceği tahmin edilmektedir.

Bu seneki yerli mallar ve tasarruf haftasında bütün vekillerimiz Ankara radyosunda ayrı ayrı nutuklar söyliyecekler İstanbul radyosu da bu mevzu etrafında zengin neşriyat yapacaktır.

Küçük sanatlar

Kongre iktisad vekilinin nutku ile açılacak

Ankara 24 (Telefon) — Küçük sanatlar kongresi 12 teşrinisanide iktisad vekili bay Celâl Bayarın bir nutku ile açılacaktır. Küçük sanatların himayesi için hazırlanacak kanun lâyihasının esasını teşkil edecek bu kongrede konuşulacak mevzular iktisad vekâletinde kurulan bir komisyon tarafından hazırlanmaktadır.

İktisad vekâleti bütün ticaret odalarından küçük sanat erbabının vaziyeti ve mübadele şartlarına dair malûmatı ihtiva eden raporlar istemiştir.

Sinopta pamuk yetiştirmek işi genişletiliyor

Sinop 24 (A.A.) — Sinopta iki yıldanberi denemesi yapılan pamuk ziraati neticesinde bu mıntakanın iklim şartlarının çok elverişli olduğu anlaşılmış ve bu ziraatin genişletilmesi ve ekim mevsiminde köylüye tohum dağıtılması için ziraat müdürlüğünce hazırlıklara başlanmıştır.

Erzincanda şiddetli fırtına ve kar

Erzincan 24 (A.A.) — Gece saat 20,30 da şiddetli bir fırtına olmuştur. Sürekli şimşek ve gök gürültülerile beraber şehre dolu ve yağmur, yüksek dağlara kar yağmıştır

M. Litvinofun çekileceği asılsızdır

Moskova 24 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

M. Litvinofun mevhum istifası hakkında ecnebi gazetelerde çıkan haberler Sovyet aleyhdarlığının menfi bir tecellisi olup tamamile asılsızdır.

Yugoslav ve Rumen siyaseti

İki devletin müttefiklerinden ayrılacakları doğru değildir

Bükreş 24 (A.A.) — Geçenlerde Yugoslavyanın hükûmet organı olan Vreme gazetesinde çıkan bir tebliğ, Romanya ve Yugoslavyanın Belçika misakını takip etmek niyetinde oldukları hakkındaki menfi şayialar» ı yalanlamakta ve bu iki memleketin şimdiki ittifaklarını terk etmelerinin hiç bir şekilde varid olamıyacağı kaydedilmektedir.

Bu tebliği memnunieyetle karşılıyan Vittoriul gazetesi ezcümle diyor ki:

«Belgradda neşredilen resmi tebliğ noktai nazarımıza tamamile uymaktadır. Romanya ile Yugoslavya, Milletler Cemiyeti paktına ce bölge anlaşmalarına sarsılmaz bir şekilde sadık kalmaktadırlar. Esasen, dün M. Krofta tarafından parlak bir şekilde verilen izahat, Küçük antantın beynelbilel siyasa içindeki vaziyetini tasrih etmekte ve üç devletin kendi emniyetlerinin müdafaası hususunda granitten bir blok teşkil ettiğini göstermektedir. M. Kroftanın beyanatı ve Yugoslav hükûmetinin resmi tebliği şeklinde tecelli eden bu iki mühim hadise, ecnebi memleketlerde neşredilen yanlış ve menfi tahlileri ebediyen susturacak mahiyettedir. Biz de bu maksada hizmet etmek ve Küçük antantın tam tesanüdünü tebarüz ettirmek için bu tasrihe lüzum gördük.»

M. Edenin mühim nutku

Lodra 24 (A.A.) — Söylendiğine göre, M. Eden avam kamarasında perşembe günü yapılacak müazekereleri İspanya işleri hakkındaki beyanat ile açacaktır. Bakan, bu husustaki İngiliz noktai nazarını uzun uzadıya izah edecektir.

Bohçalı hırsız

Bohçanın içinden halılar seccadeler ve kadın elbiseleri çıktı

Faik adında bir adam koltuğunda büyük bir bohça ile Göksu caddesinden geçerken polisler şüphelenmişler ve kendisini yakalamışlardır. Faikin koltuğundaki bohça karakolda açılınca içinde halı seccadeler, kadın elbiseleri dolu olduğu görülmüştür. Tahkikat genişletilince bu adamın bir katil suçundan üç sene hapse mahkûm olup hapislik müddetini bitirerek çıktığı anlaşılmıştır. Faik biraz sıkıştırılınca bu eşyayi Anadoluhisarında bay Ahmedin köşkünden çaldığını ve eşyanın bir kısmını da o civarda dağda ağaçlar arasına sakladığını itiraf etmiştir. Faikin söylediği yer aranınca orada da bir çok eşya bulunmuştur. Büyük bir denk halinde bulunan bu eşya da müsadere edilerek tahkikat genişletilmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Tebrik edilecek bir hareket

Memleketimizde çalışan iki sigorta kumpanyasının iflâs ettiğini biliyoruz. Fakat kendimiz sigortalı değilsek bu kısacık cümlenin delâlet ettiği büyük faciayı zihnimizde kolayca tasavvur edemeyiz. Onun için, kendimizi biraz zorlıyarak işin mahiyetini gözümüzün önünde tamamen tesbit etmeğe çalışalım.

Hayatın her türlü ihtimallerini düşünüyorsunuz, ihtiyarlığı, arkada bırakabileceğiniz çocuklarınızı, ailenizi düşünüyorsunuz; hayatınızı sigortaya koyuyorsunuz. Bunun taksitlerini vaktinde vermek için bir çok fedakârlıklara katlanarak para artırıyor ve muntazaman taksitleri ödüyorsunuz. İçinizde bir ferah, bir emniyet hissi vardır. Çünkü bir felâkete uğradığınız zaman ailenize bir yardım etmiş olduğunuzu görüyorsunuz. Uzun yaşar da sigorta bedelini kendiniz alırsanız bunun da ihtiyar yaşınızda size bir medar olacağını biliyorsunuz.

Fakat günün birinde sigorta şirketinin iflâs ettiği haberini alınca, o kadar senedir katlandığınız fedakârlığın biran içinde mahvolduğunu ve bütün ümidlerinizin yıkıldığını görüyorsunuz. İhtimal ki öyle bir yaştasınız ki artık ondan sonra başka bir sigortaya girmeniz bile imkânsızdır.

İşte memleketimizde bir çok vatandaşlar bu iki sigorta şirketinin iflâsı üzerine böyle cidden vahim bir felâkete düştüler. Buna karşı ne yapabilirlerdi? Bir müflise karşı alacaklıların ne vaziyette kalacakları malûmdur. Onun için, hususî ferdlere kollarını kavuşturup felâkete boyun eğmekten başka yapılacak bir şey düşmüyordu.

Fakat görüyoruz ki iktisat vekâleti bu millî elem karşısında kollarını kavuşturup durmadı, en katî, en memnuniyet verici çareyi buldu ve iflâs felâketinden müteessir olan bütün vatandaşlara bunu tebşir etti: Elinizdeki sigorta poliçesi ile herhangi bir sigorta şirketine girebilirsiniz ve eski mukaveleye devam edebilirsiniz dedi.

İşte sigortalı olmıyanlara bile büyük bir inşirah ve memnuniyet verecek bir vaka. İşte hükûmet böyle olur. Halkı düşünen, sıyanet etmeğe çalışan ve buna muvaffak olan bir hükûmet. Muhterem iktisat vekilimizi bu muvaffakıyetinden dolayı bilhassa tebrik ederiz. İfa ettiği hizmet yalnız sigorta şirketlerinin iflâslarından müteessir olanlara inhisar etmiyor. Rejime ve hükûmete karşı merbutiyet ve muhabbeti çok arttırması ve kuvvetlendirmesi itibarile de vatanına karşı bir hizmette bulunmuştur.

Akşamcı

Terziler cemiyeti hesaplarında yolsuzluk

Terziler cemiyetinin hesapları üzerinde yapılan tetkikat bitmiştir. Bu arada alâkadar bazı zevatın malûmatına da müracaat olunmuş ve hesaplarda yolsuzluk bulunduğu tespit edilerek bir rapor da hazırlanmıştır.

Cemiyeti umumî heyeti yakında fevkalâde olarak içtimaa davet edilecek ve toplantıda suiistimal raporu okunarak mesullerin mahkemeye verilmesi kararlaştırılacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

Ondülâsyon

Kullanılacak makine ve ilâçlar tesbit edildi

Kadın saçlarının ondülâsyon makineleri yüzünden yandığı yazılmış ve bu yüzden bazı şikâyetler olmuştu. Saç hıfzıssıhhasını korumak maksadile belediye yeni bir talimatname hazırlamış ve daimî encümene vermişti. Daimî encümen de talimatname etrafındaki tetkiklerini tamamlamıştır.

Talimatnamede berberlerin kullanacakları saç makinelerinin markaları, tarzları, saçların tuvaleti için kullanılacak ilâçların mahiyeti gibi bir çok hükümler vardır. Talimatname şehir meclisinin teşrinisani toplantısında müzakere edildikten sonra hemen tatbik mevkiine konacak ve her berber bu talimatname hükümlerini müayyen bir müddet içinde tatbika mecbur olacaktır.

Yeni talimatname ile saç tuvaletinde makinelerin tevlid ettiği mahzurların önüne geçilmektedir.

Bozuk ekmekler

Yapıldıkları undan da nümune alınacak

Şehirde imal edilen ekmeklerin muayene ve tahlili için şimdiye kadar yalnız ekmeklerden nümune alınıyordu. Bu tahlil neticesinde bozuk ekmeklerden mütevellid cezai mesuliyetin fırıncıya mi, yoksa onu imal eden değirmenciye mi aid olduğu tereddüdü mücip olmaktadır. Bilhassa belediye suçları itirazlarını tetkik eden sulh ceza mahkemeleri de müşkilâta uğrayorlar.

Bu mahzurları ortadan kaldırmak üzere daimi encümen belediye zabıtası memurlarının ekmek nümunelerile beraber bu ekmeğin imal edildiği undan da nümune almalarına karar vermişlerdir.

Ziya Gökalp ihtilâfı

Yarinki pazartesi akşamı Eminönü Halkevinde saat on birde Ziya Gökalpın ölümünün yıl dönümü münasebetile hatırasını anmak için bir toplantı yapılacaktır. Bu büyük bilginin hayat ve eserleri, terbiye sistemi hakkında iki konferans verilecek şiirleri de okunacaktır. Bu toplantıya bütün yurddaşlar davetlidir.

Şoför muavininin başına gelenler

Sirkecide bir kamyona demir yükletilirken büyük bir demir parçası kamyonun şoför muavini Mehmedin kafasına düşerek ağır surette yaralamıştır. Mehmed hastaneye kaldırılmış, zabıta kaza etrafından tahkikata

Askere gidecek muallimler

İlk mekteb muallimlerinden bir kısmı teşrinisanide asker olacaklardır. Bu suretle şehrimiz muallimler kadrosunda 150 münhal olacaktır. Bunların yerlerine lise mezunları vekil olarak teyin edilecektir.

Kıdem zamları

Yakında ilk muallimlere verilecek

935 senesi eylülünde kıdem zammı gören ilk tedrisad muallimleri şimdiye kadar bu zamlardan istifade edememişlerdi.

Bu tahsisat, 936 senesi maarif bütçesinde deyin faslına konduğu halde henüz istihkak bordroları hazırlanmamış ve tediyat yapılmamıştı.

Muallimleri daha ziyade mağdur olmaları doğru görülmediğinden ve bu seneki muallim kadroları ikmal edildiğinden kıdem cedvellerinin hazırlanarak tetkik edilmek üzere idarei hususiyeye verilmesi muvafık görülmüştür. Bu suretle yakında tediyata başlanacaktır.

Çöp meselesi

Taşocağına gidecek yolun ikmaline çalışılıyor

Çöplerin Kâğıthaneye inen dağların arkasında eski taş ocağı mahalline dökülmesi için yapılmağa başlanan yolun bir an evvel ikmali maksadile belediye tarafından emirler verilmiştir. Yolun gayet kısa bir zamanda ikmaline çalışılacaktır.

Mamafih çöplerin atılması yalnız buraya münhasır kalmış değildir. şehrin diğer bazı noktalarına da çöplerin atılmasından dolayı gerek halk, gerek resmi müesseseler tarafınından şikâyetler yapılmaktadır.

Mekteblerin civarına dökülen çöplerden dolayı Galatasaray lisesinin ortaköydeki şubesile Robert Kolejden sonra dün de Kadıköyünde ikinci orta mekteb müdürlüğü maarif müdürlüğüne müracaat etmiş, mekteb binasının yanındaki meydanlığa atılan çöpler yüzünden mektebi sinekler istilâ ettiğini ve meydana gelen fena ve pis kokuların talebenin sıhhatleri üzerine müzir tesirler yaptığından şikâyet etmiştir.

Maarif müdürlüğü mektebin müracaatını belediyeye bildirecektir. Bundan başka Kadıköyünde Uzunçayıra dökülen çöpler için geçen gün yapılan şikâyetler üzerine yeniden müracaat olunmuştur.

Belediyenin bu çöpleri de Mecidiye köyü civarına atılan çöpler gibi şehrin halk ile meskûn olmıyan uzak yerlere kaldırılması lâzımdır.

Dolandırıcılık

Demir saati altın diye sattı

Abdürrahim adında bir dolandırıcı dün âdi bir demir saati altın suyuna batırmış ve Mercanda elmacı Emin adında birini yakalamış ve:

— Bu altın saat babamdan miras kaldı. Şimdi parasızım. Hastam var. Bunu ucuzca satıyorum.. diye Emini kandırarak demir saati on bir liraya satmıştır. Biraz sonra Emin saati bir arkadaşına göstermiş ve demir olduğunu anlayınca polise müracaat etmiştir. Zabıta biraz sonra Abdürrahimi yakalıyarak adliyeye teslim etmiştir.

Mahlût yağlar

Serbestçe satılmasına müsaade edildi

Perakendecilerin mahlût yağ satmaları memnu idi. Halbuki mahlût bütün yağlar, dükkânlarda halis diye satılıyor.

Bu vaziyet karşısında şehir meclisi daimi encümeni yeni bir karar vermiş ve belediye zabıtasının 436 ıncı maddesini tadil etmiştir. Bu maddenin tabili ile perakendeciler de mahlût yağ satabileceklerdir.

Ancak bu mahlut yağların bulundukları kapların üstünde mahlût yağda bulunan maddelerin isim ve nisbetleri gösterilecek ve bu suretle müşteri satın aldığı mahlût yağın mahiyetini bilecektir.

Romanya sefiri

Mezunen memleketinde bulunan Romanya elçisi M. Filotti ile zevcesi dün Romanya vapurile şehrimize dönmüşlerdir. Bu akşam Ankaraya gideceklerdir.

Tarih kitapları

Tadil edilen kitapların tabı bitti

İlk mekteblerin dördüncü ve beşinci sınıflarında okutulan tarih kitablarında bu yıl bazı değişiklikler yapılmış ve bu yüzden kitabların basılması ders senesi başına kadar yetiştirilememiştir. Devlet matbaası geçen hafta içinde her iki sınıf tarih kitablarının basılmasını bitirmiş ve bir an evvel mekteblere yetiştirilmesi için Anadoluya sevkiyat yapmıştır. Yeni kitablarda Türk tarih tetkik cemiyetinin tezlerine göre de değişiklik yapılmış ve haritalar ilâve edilmiştir.

Bıçak kayarak alnına saplandı

Kasımpaşada Osman adında biri dün çanta dikmek üzere deri keserken elindeki bıçak birdenbire kayarak alnına çarpmıştır. Ucu sivri ve keskin bıçak Osmanın alnında derin bir yara açmıştır. Osman hastaneye kaldırılmıştır.

Karısını döğen koca bir ay hapse mahkmûm oldu

Rifat adında biri dün evde karısı bayan Behçetle kavga etmiş ve kadını dövmüştür. Bayan Behçet derhal polise müracaat ederek kocası aleyhine dava açmıştır. Dün Rifat Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve suçu sabit olduğundan bir ay müddetle hapsine karar verilmiştir.

Acemi şoför bir çocuğu çiğnedi

Mıgırdıç adında bir şoför dün Taksim meydanından geçerken İhsan adında dokuz yaşında bir çocuğa çarparak ağır surette yaralamıştır. Yaralı İhsan hastaneye kaldırılmış zabıta şoför Mıgırdıcı yakalıyarak tahkikata başlamıştır.

KISA SÜTUN

Zamanına uy!

Azizim,

Diyorsun ki yalancıdan, şarlatandan şiddetle iğrenirim. Hele hilekârla ihmalciden nefretime son yoktur. Böyle adamlarla çalışma arkadaşlığı, fikir ortaklığı etmek benim işim değil!.

Pek güzel. İşte sana cevap veriyorum:

— Öyle ise küre üzerinde işin ne? Eğer dünyada bir iş görmeğe niyetin varsa bu vaziyetten hiç korkmamalısın. Cihanda dünyanın kirliliklerine küsenler az değildir. Ve şüphe yok ki temiz duygular içinde kirlilikten kaçanlar arasında gerçekten muhterem adamlara rasgelinir. Fakat, sana açık söyliyeyim. Bu adamlar beş para etmez. Süprüntüden, çirkeften iğrenen onu temizlemeğe de razı olmak lâzımdır. En büyük temizliği cihanda en şık insanlar değil, tanzifat amelesi yapar. Senin gibi adamlar bir nevi necabet hastasıdır. Dediğini pek iyi anlar ve seni kutlularım. Ancak itiraf da ederim ki kâinat borsasında bu kadar ince şeylerin eshamı çok alınıp satılmaz. Mahalle çeşmesinden su taşımak için ne fağfurî kâse lâzımdır, ne de Sevr porseleni! Buna daha ziyade bakır güyüm ister azizim.

Sakın sözüm yanlış bir anlayışa yol açmasın. Demek istemiyorum ki çok duygun, çok anlayışlı olma. Bilâkis! Demek istediğim şudur ki çok ince, çok keskin duymak, seni ayni zamanda çok sağlam düşünmekten ve kavi iradeli olmaktan menetmesin. Fujer kadar narin olabilirsin. Fakat daima serade yaşamamak için gıranit kadar sert iradeli olmak şartile!.

Peki ama bu elimde mi diyeceksin! O da ayrıca düşünülecek şey! Ancak eskilerin dediği gerçi kaba fakat doğrudur:

O kadar incelme kırılırsın!

Anlaşılıyor ki hayatta muvaffakıyet, bazı zaman bayağılıktan yılmamak nisbetinde artıyor. Cihandaki yeni terbiye insanları cilâlamaktan ziyade nasırlaştırmağa, perkleştirmeğe uğraşıyor. Yeni zaman adamı bu şartlara uymak zaruretindedir.

— Bundan medeniyet kazanıyor mu yoksa zararda mı?

— Belki ikisi de var.

Fazıl Ahmed Aykaç

Kambiyo borsasında fiatlar

Ünitürk ve Merkez bankası tahvilâtı bir hafta evvelki fiatlere nisbetle biraz düşmüştür. Birinci ünitürk dün 23,52,5, ikinci 21,45 ve Merkez bankası da 92 liradan alıcı bulmuşlardır.

Merkez bankası sterline dün de 615 alış, 618 satış olmak üzere yeni fiat vermiştir. Fransız frangı bir Türk lirası mukabili 17,01,45 frank ve İtalyan parası da 15,03,25 liret olarak tespit edilmiştir.

Karısını kundurasile alnından yaraladı

Beyoğlunda oturan Süleyman adında 70 yaşlarında bir adam dün karısı Saide ile kavga etmiş ve ökçesi çivili bir kundura ile kadının alnına vurarak ağır surette yaralamıştır. Vaka zabıtaya bildirilmiş, yaralı Saide hastaneye kaldırılmıştır. Süleyman yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Daimî fotoğraf müsabakamız

Amatörlere mahsus daimî fotoğraf müsabakamızın bu haftaki seçiminde (üçer) liralık kitap hediyemizi kazananlar: 1 - Tekirdağ, terzi bay Naki vasıtasile Rahmi Candaş. 2 - Çengelköy, halk caddesi No. 63 Hadi Nail. 3 - Unkapanı Tepedelen çeşme sokağı No. 8 Aliye Tarakçıoğlu. 4 - Suriye, Şam, Muhacirin, mühendis sokağı No. 8 Semuhi Muhiddin.

Cumhuriyet hükûmetinin yeni eseri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu komisyonun ilk işi Ankara şehrinin ilerideki inkişafını da göz önünde bulundurarak asgarî 160 bin nüfusa yetecek kadar su verim kabiliyeti olan yeni bir memba aramak ve bundan sonra Yansen plânına göre bir su şebekesinin inşasına başlamak olmuştur.

Şehrin 12 kilometre şimalinda Çubuk çayı üzerinde bir baraj inşa edilerek buradan şehre su getirmek, filtre istasyonları tesisi için yapılan proje bugün hakikat haline gelmiş ve Ankaranın ebedî zannedilen su meselesi tamamen halledilmiş bulunuyor.

BARAJA GİDEN YOL ASFALT YAPILDI

Çubuk barajına ziraat enstitüleri̇nin önünden geçen yoldan gidilir. Daha geçen seneye kadar gayri muntazam bir şose halindeki bu yol tamamen asfalta çevrilmiştir. Mecidiye ve Solfasol bağlarının yeşillikleri arasından geçer ve Çubuk çayını takip ederek baraja bağlanır. İki kaya parçası arasına kurulan yirmi metre irtifaındaki bendin yanındaki yoldan tepeye çıkınca karşınıza çıkan büyük göl sizi hayrette bırakır. Çünkü böyle bir manzara ve birdenbire bu kadar bol su ile karşılaşacağınıza ihtimal veremezsiniz. Kıvrıla kıvrıla küçük dağlar arasında kaybolan Çubuk suyu insanda evsiz ve insansız boğaziçi intibaını bırakabilir.

İNŞAAT KAÇA MAL OLDU?

Çubuk barajı 165 hektarlık bir saha üzerinde yapılmıştır. Vasatî genişliği 250 metreden fazla ve derinliği de en çok 24 metredir. 13,5 milyon metre mikâbı su istiap edebilecek büyüklüktedir. Üç senede ikmal edilmiş ve takriben on milyon liraya mal olmuştur.

Çubuk barajı yalnız Ankara şehrinin su ihtiyacını değil, ayni zamanda Çubuk ovasının çorak erazisinin sulanması işini de görecektir. Her gün arazi için muayyen bir mikdar su bırakılmakta ve geniş eraziye tevzi edilmektedir.

Baraj sahası tamamen ağaçlandırılmış 6,000 akasya dikilmiştir.

BARAJ FİLTRE İSTASYONİLE BAĞLANDI

Çubuk barajı ile ziraat enstitüsü karşısındaki filtre istasyonu arası beton künklerle birbirine bağlanmıştır. Filtre istasyonu en modern tesisatı ihtiva etmektedir. Bu künkler şehir içi şebekesine bağlanmış vaziyettedir. Ve üç teşrinisanide iç sokaklar müstesna, ana caddeler üzerindeki evlere su verilebilecektir.

Ankara Cumhuriyet merkezi olacağı zaman şehir plânını yapmak üzere çağırılan bir mütehassıs tedkikatını bitirdikten sonra:

«— Burada dünyanın en güzel şehirlerinden biri kurulabilir. Fakat insan azmi bu çorak toprakta ağaç ve su yaratmaya kâfi gelebilecek mi? Bu şüphelidir» demiş.

Bugün Ankara Türkiyenin ağaçlı şehirlerinden biri olduğu gibi suyu en bol ve en temiz olan yegâne şehirdir.

AÇILMA TÖRENİ 3 TEŞRİNİSANİDE

Üç teşrinisanide başvekil İsmet İnönü 600 kişilik bir davetli huzurunda Çubuk barajının, filtre istasyonlarının ve baraja giden asfalt yolun resmi küşadını elile yapacaktır. Çünkü Ankara suyu meselesi Cumhuriyet hükûmetinin başardığı en büyük işlerden biridir.

Her Cumhuriyet bayramı Türk milletine yeni bir saadet getirmektedir. Bu Cumhuriyet bayramında da Ankaralılar temiz ve bol suya kavuşacaklar.

Sovyet hava kurumu

(Baştarafı birinci sahifede)

General, memleketimizi ziyaret intibalarını şu surete izah etmiştir:

— Türk toprakarına ayak basar basmaz duyduğum büyük sevinci size lâyikile ifade etmekten acizim. Dost millet tarafından gördüğüm hüsnü kabul beni çok mütehassis bıraktı. İki dost milet ve memleket arasındaki münasebetleri takviye için, memleketimin ve milletimin muhabbetlerini getirmek üzere geliyoruz.

Türk ve Sovyet hava kurumları arasındaki münasebet yeni değildir. Fakat Türk hava kurumu başkanı Fuat Bulcanın Sovyet memleketini ziyareti bu münasebetlerin nikişafı üzerinde kayde değer tesirler husule getirmiştir. Fuat Bulcanın şahsında genç olmasına rağmen parlak bir inkişaf vadeden Türk hava sporculuğunun teşkilâtçısını gördük.

Türk toprağına ayak basar basmaz dost bir hava teneffüs ettiğimizi aşikâr surette farkettik. Bize karşı gösterilen candan alâka ve hüsnü kabule karşı derin teşekkürlerimi sunmayı vazife bilirim.

Sovyet Rus heyeti, dün Taksimdeki Cumhuriyet âbidesile Fatih parkındaki tayyare âbidesine çelenkler koymuş, şehrin temaşaya değer yerlerini gezmiştir. Güneş klübünde heyetin şerefine bir çay ziyafeti, akşam da Perapalas otelinde vali tarafından şereflerine resmî bir ziyafet verilmiştir.

Yunan heyeti yarın geliyor

Yunan topraklarından geçen 33 kilometre demir yolunun vaziyeti hakkında yapılacak olan görüşmelere bu hafta içinde şehrimizde başlanacaktır. Yunan heyetinin yarin şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Bir kaç gün evvel mevzuu bahis demir yolu üzerinde tetkikat yapan heyet dün Şark demiryolları baş müfettişi Selâhaddinin riyasetinde toplanmış ve bu hususta görüşmeler yapılmıştır.

Ecnebi ve akalliyet mektepleri

Ecnebi ve akalliyet mekteblerini teftiş eden maarif müfettişleri şimdiye kadar yalnız mekteblerin idare ve tedrisat vaziyetlerini teftiş etmekle meşgul oluyorlardı.

Maarif müdürü, mektebleri idare eden mütevellilerin mekteblere aid hesaplarının da müfettişler tarafından kontrol edilmesini emretmiştir.

BORSA

İstanbul 24 Teşrinievvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	99,—	İş B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	81,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,50,—	Bankası	93,—
» II	21,40,—	Anadolu hisse	25,20
» III	21,90,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,90	Terkos	11,50
» II	42,55	Çimento	13,60
» III	—	İttihat değir.	10,50
İş Bankası	10,—	Şark »	0,80

(Para (Çek fiatleri)

Paris	17,—	Prağ	22,35,92
Londra	618,—	Berlin	1,96,68
Nev York	79,05,—	Madrit	7,33,—
Milano	15,03,25	Belgrad	34,54,70
Atina	88,83,50	Zloti	4,22,16
Cenevre	3,44,20	Pengo	4,28,80
Brüksel	4,69,66	Bükreş	108,09,—
Amsterdam	1,46,60	Moskova	17,52,70
Sofya	64,72,50		

Ölüm

Girit Resmo Maarif reisi merhum Klapsar Edhem kızı, Hanya istinaf azasından merhum Kılıçel Mehmedin eşi ve profesör Yusuf Şerif ile muallim Hüseyin Kâzımın annesi bayan Adile vefat etmiştir. Cenazesi pazar günü saat 11 de Şerifin Taksim Gümüşsuyu caddesinde 78 numaralı evinden kaldırılacaktır. Allah rahmet eylesin.

Mesud bir evlenme

Merhum Binbaşı B. Zahit Oskay kızı Saime Oskay ile merhum İbrahim Etem Atakan oğlu Muzaffer Atakanın evlenmeleri dün akşam Eminönü Halkevinde akrabaları arasında yapılmıştır. Genç evlilere saadetler dileriz.

DÜŞÜNCELER:

Eminönü - Bebek

Bu yazıma uzun bir mukaddemeyle başlar, «nakil vasıtaları» hakkında teşbihler yaparak «edebiyatçılığımı», fennî, tarihî, sosyal malûmat vererek «âlimliğimi» elâleme gösterirdim.

Fakat son günlerde moda olan bu hokkabazlıktan vazgeçerek düpe düz yazacaklarımı yazayım.

Eminönüyle Bebek arasında işliyen tramvaylar gece saat 10 dan yani 22 den sonra yirmi dakikada bir boy gösteriyorlar.

Gece saat 10 dan sonra işleri biten bir yığın şehirdaş vardır ki Eminönü ile Bebek arasında otururlar. Eminönü ile Bebek arasındaki semtler gece ondan sonra uyuyan mahalleler değildir. Ve tramvay şirketinin hiç bir vesile ile bu semtler halkını yirmi dakika bekletmeğe hakkı yoktur. Bu bir.

Gelelim ikincisine:

Eminönünden son tramvay 24 de kalkar. Bizim bildiğimiz böyle günün son vasıtaları, hiç olmazsa 5, 10 dakika geç kalkarlar. Halbuki iş tersine, bu son araba ekseriya 5 - 10 dakika erken kalkıyor...

Gelelim üçüncüsüne:

Dolmabahçe tramvay durağı en kalabalık durak yerlerinden biridir.

Güneşte, karda, yağmurda burada yığınlarla insan bekleşir. Şirektin bu durağa üstü kapalı bir «bekleme yeri» yapması lâzımdır. *Orhan Selim*

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

KÖPEK MERAKI

Bazı kimselerde hayvan merakının iptilâ halinde olduğunu bilirsiniz. Tanıdıklarınız içinde kedileri için canlarını vermiye hazır olanlar yok mudur? Kendi aç oturub köpeğini besliyenlerden bahsedildiğini her halde işitmişsinizdir. Bilhassa yalnız kadınlar arasında köpeğe meraklılar pek çoktur. İşte resmini gördüğünüz dul Amerikan madamı da kocası öldükten sonra köpek beslemek hevesine düşmüştür. Fakat bu heves o kadar ileri gitmiştir ki köpeğini yürütmeğe bile kıyamaz olmuştur. Köpeğini yürütmemek için bu arabayı yaptırımş ve bu arabada köpeği taşımağa başlamıştır.

HAMAM BÖCEĞİ

Dünyanın en kuvvetli hayvanı hangisidir bilir misiniz? Hamam böceği. Bu böcek, kendi ağırlığından 850 misli sıkleti sırtında taşıyabilir.

Şöyle izah edelim: Eğer bir insan 60 ton yükü taşıyabilseydi, hamam böceği kadar kuvvetli sayılırdı.

HOPARLÖRLÜ BİSİKLET

Harbeden asker için en büyük tehlikelerden biri paniktir. Ânî bir tayyare veya gaz hücumu karşısında asker paniğe uğrarsa, bir çok zayiat vereceği gibi kuvvei mâneviyesi de kırılır. Ondan sonra da artık pek iyi harbedemez.

İşte Londra hükûmeti bu gibi panik hadiselerine istikbaldeki harblerde sebebiyet vermemek, ve tedbirli davranmak için çareler araştırmağa başlamıştır. Bu çarelerden birini de resmini gördüğünüz bisikletlei ve hoparlörlü muhbirler teşkil etmektedir. Düşman tayyarelerinin yaklaştığı haber verilir verilmez bu muhbirler derhal yola çıkarılacaklar ve hoparlörleri ile halka müteyakkız davranmaları, saklanmaları için ihtaratta bulunacaklardır. Ayni zamanda bunların birer canavar düdüğü vardır ki bu kilometrelerce mesafeden işitilmektedir.

Ispanya, Portekiz hükûmeti

(Baştarafı birinci sahifede)

İTALYA DA FESHEDECEK Mİ?

Paris 24 (A.A.) — Matin gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor:

İyi haber alan mahafilin zannettiklerine göre, M. Grandinin, bugün Londra komitesini terk etmek ve Moskovanın dünkü hareketi üzerine, ademi müdahale kararını mefsuh addeylediğini diğer delegelere bildirmek için İtalya hükûmetinden talimat alması muhtemeldir.

SOVYETLER BİTARAFLIK KOMİTESİNDE KALIYORLAR

Londra 24 (A.A.) — Umumî kanaat şudur ki, Sovyetler şimdilik ademi müdahale komitesinde kalmakla beraber, diğer devletlerin üzerine tazyik yapılmasına müsait bir nevi hareket serbestiliği muhafaza etmek arzusundadır.

İçtimaın sonunda, Sovyet delegeleri, hükûmetlerinin bugün toplanacak olan tali komite toplantısına iştirâk eyliyeceğini teyid etmişlerdir.

Sovyet delegesi M. Kagan bitaraflık tali komitesinin bugünkü toplantısında Sovyetlerin serbestii hareketlerini ele almak hususundaki kararlarının derhal meriyete girdiğini tebliğ etmiştir.

İSPANYA SAHİLLERİNİ ABLOKA

Londra 24 (A.A.) — Havas ajansından:

Salâhiyettar mahafile göre, ademi müdahale komitesinin bugünkü toplantısında İngiliz ve Fransız delegeleri, gerek ihtilâlcilerin ve gerek hükûmetin elinde olsun, bütün İspanyol limanlarının beynelmilel harp gemileri tarafından kontrol edilmesini teklif edeceklerdir.

Bu mahafil, M. Eden ile Korbinin dün hariciye nezaretinde buluştuklarını ve ademi müdahale kararına riayeti temin etmek çarelerini tetkik eylediklerini söylüyorlar ki bu suretle, Sovyet delegelerinin Londra komitesinde kalmak hususundaki gizli arzularını yerine getirmek imkânı hasıl olacaktır.

PORTEKİZ DELEGESİ İTTİHAMLARI REDDETTİ

Londra 24 (A.A.) — Ademi müdahale komitesinin toplantısını müteakip neşredilen bir tebliğde, Portekiz delegesinin, Sovyet delegesi tarafından serdolunan iddiaları kâmilen reddeylediği bildiriliyor.

Lord Plymouth, Alman cevabının memnuniyetbahş olduğunu söylemiş ve yalnız iki nokta hakkında izahat istemiştir.

Sovyet delegesi, Portekiz limanlarının kontrol edilmesini istiyen 12/10 tarihli mektubunu hatırlatmıştır. Reisin teklifi üzerine komite bu dileği reddetmiştir.

Fransız büyük elçisinin müzaharetile, Lord Plymouth bunun üzerine, yarın bir talî komitenin toplanarak, ademi müdahale uzlaşmasının tatbikini daha müessir kılacak tedbirler incelenmesini teklif etmiştir.

KONSEYİN TOPLANMASI MUHTEMEL

Paris 24 — Milletler Cemiyeti mahfelleri cemiyet konseyinin Moskova veya Madridin talebile Sovyetlerin ademi müadahale itilâfından çekilmeleri üzerine yakında toplantıya çağırılacağını kuvvetle tahmin etmektedirler.

Cenevredeki daimî murahhaslar vaziyetin inkişafına intizaren tetik üzerinde bulunmaktadırlar.

Kahve fiatleri

İhracat yapan iki memleket anlaşıyor

Kahve fiatlerinin yüzde otuz nisbetinde yükselmekte olduğunu sebeplerile yazmıştık. Alâkadarlar dünya kahve fiatlerinde yeni bir değişiklik beklenmekte olduğunu söylemektedirler. Bunun sebebi de şudur:

Aşağı yukarı dünya kahve ihracını temine çalışan Brezilyanın yegâne rakibi Kolumbiadır. Son zamanlarda bu iki rakip arasında bir anlaşma temin edilmek üzere müzakere yapılmakta olduğu haber veriliyor. Bu konuşmalar müsbet şekilde neticelendirildiği takdirde bir satış beraberliği yapılacağından ve dolayısile dünya kahve fiatlerinde yeni bir tahavvül olacağından bahsedilmektedir.

İhracat tacirlerinin vesikaları

İhracatı mürakabe kanununa göre birer vesika almağa mecbur olan ihracatçılara bu hususta ticaret odasına müracaat için verilen mühlet 20 birinci teşrinde bitmiş olmakla beraber bir kaç gün daha muamele yapılması lüzumlu görülmüştür. Esasen şimdiye kadar müracaat etmemiş olan ihracatçılar da mühim yekûn tutmamaktadır. Müracaat edenler ise 250 kişidir.

Brezilya ve Arjantine ihracat

Brezilya ile Arjantine ihraç edilecek mallara mukabil diğer memleketlerden ithal yapılması hükûmetce menendilmiş ve keyfiyet dün alâkadarlara bildirilmiştir. Daha evvel yapılmış olan ihracat mukabili ithalât bu karardan müteessir olmıyacaktır. Evvelce yapılan ve henüz karşılanmamış ihracat ta bu meyandadır.

SİYASÎ İCMAL

Avrupada dörtler bloku

Avusturya dış bakanı doktor Şmit İtalya dış bakanı Kont Cianonun akabinde Berlini ziyaret edecektir. Daha evvel Peşteye giderek Macaristan dış bakanı ile görüşecektir. Bu ziyaretler M. Mussolininin damadının Berlini resmen ziyareti ve burada yapılan müzakereler neticesi olarak iki Alman devleti Avusturya ile Almanyanın arasındaki münasebatın daha ziyade iyileştiğini ve geçen temmuzda vücuda gelen Almanya - Avusturya siyasî ve iktisadî anlaşmasının da bir kat daha genişletileçeğini anlatıyor.

İtalyan, Macar ve Avusturya dış bakanlarının Roma protokollarında yazılı iktisadî işlere bakmak üzere Viyanada yakında yapacakları toplantıda Almanyanın da bir müşahid bulundurmağa karar vermiş olması artık dört devlet arasında birbirlerinden gizli bir şey kalmadığını ve yapılmıyacağını isbat ediyordu.

Bilâkis Üçler anlaşmasının Baltık denizinden Akdenizin ortasına kadar uzanan bir dörtler blokuna inkılâp edeceği görünüyor.

Diğer taraftan Küçük itilâf devletleri Avrupa politikasında vücuda gelen yeni vaziyete karşı tedbir almakla meşgul bulunuyorlar. Çekoslovakya dış bakanı Belgradda, Romanya ve Yugoslavya başvekilleri toplandığı ve Romanya kralı Çekoslovakya cumhur reisini ziyarete gelmeğe hazırlandığı bir sırada metbu devletinin dış politikaya ait düşüncelerini parlâmentoda söylediği bir nutuk ile bildirdi.

Bu nutkun en mühim noktası Çekoslovakyanın bitaraflık politikasına dönen Belçikayı örnek tutmıyacağına ait sözleridir. Çekoslovakya ittifak politikasında devam edecektir. Fakat mevcut ittifaklarını ve Milletler Cemiyetinin bugünkü halini kendi emniyeti için kâfi görmemektedir. Her şeyden evvel kenid silâh kuvvetine güvenmeği emniyet politikasına esas tutmuştur. Almanyanın silâhlanması karşısında kıymeti azalan ittifaklarının âkid tarafların vecibeleri katî ve sarih olarak tesbit edilmesine lüzum görmektedir. Karşılıklı yardım sisteminin dahi genişletilmesine de taraftardır. Fakat Romanya ile Yugoslavya bu noktalarda Çekoslovakya ile bir fikirde bulunmuyorlar. Bir fikre gelmek için de Pragda mühim müzakereler yapılacaktır.

Millî reasürans müdürü gazetecilere izahat verdi

Güneş kulübündeki çay ziyafetinde tasnif edilen iki sigorta şirketinin vaziyetini anlattı

B. Celâl Bayar gazetecilere izahat veriyor.

Föniks sigorta şirketi ile Türkiye Millî sigorta şirketinin tasfiye muamelelerine devam edilmektedir. Bu iki sigorta şirketindeki hadiseler münasebetile, sigortalıların vaziyeti ne olacaktır? Dün Reasürans umum direktörü B. Refi Celâl Bayar, İstanbul matbuat müemessillerini Güneş klübünde bir çaya davet etmiş, bu münasebetle sigorta meseleleri hakkında izahat vermiştir.

B. Refi Celâl Bayar söze şu cümlelerle başlamıştır:

— Şimdiye kadar yani sekiz aydanberi sigorta hadiseleri hakkında bir çok yazılar yazıldı. Yakın zamana kadar bütün bu neşriyata cevap veremedik. Çünkü vaziyet müsaid değildi. Şimdi bu sigorta hadiselerinin mahiyeti ve sigortalıların vaziyeti hakkında izahat verebilecek vaziyetteyiz

PRİMLER MİLLÎ REASÜRANS TARAFINDAN ÖDENECEK

B. Refi Celâl Bayar, Föniks sigorta şirketinin iflâsını anlatırken sebep olarak dedi ki:

— Bu şirket teknik hudutlar haricine çıkmıştı. Kısası idaresizlik ve hesapsızlık... Bu hadise karşısında, 500 den fazla sigortalı müşkil vaziyette kaldı. Bunların da ekserisi küçük memur ve esnaf tabakasiydi.

Şimdi vaziyet şudur: Sekiz aydanberi çalışmaların semeresi olarak bugün şu neticeye varmış oluyoruz: İki şirketin tatili faaliyet tarihi olan 1 nisan 936 tarihine kadar sigortalılar tarafından şirketlere verilmesi lâzım gelen primler, Millî Reasürans tarafından ödenecektir.

Bu iş için şimdilik yarım milyon lira tahsis etmiş bulunuyoruz. Daha yarım milyon lira bu işe sarfedeceğiz. Katî hesabı henüz söylemek imkânsızdır. Sigortalı olanların adreslerine birer mektupla izahat verilecektir. Bu müracaatlara karşı çok kolaylıklar gösterilecektir.

ENDİŞE EDİLECEK VAZİYET YOK

B. Refi Celâl Bayar bu izahatı verdikten sonra demiştir ki:

— Bu iki sigorta hadisesi münasebetile ortada endişe edilecek bir şey olmadığını, sigortalıların hukuklarının ziyaa uğramıyacağını izah etmiştir.

Föniks sigorta şirketinin iflâsı münasebetile, Orta Avrupa memleketleri başka tedbirler bulmuşlardır. Meselâ Avusturya hükûmeti primlerine zam etmek ve sigotrada çalışan memurladan bir vergi almak suretile bu işin içinden çıkmışlardır. Halbuki bizde böyle olmamıştır. Hükûmet tam bir devletçi zihniyetile, sigortalıların zararını, gene devlet kanalile kapatma esasını koymuştur.

B. Refi Celâl Bayar, bu izahatı verdikten sonra bu meseleler etrafında kendisine sualler sorulmasını istemiştir. Sorulan suallerin en mühimmi şuydu:

— Bir daha bu gibi hadiseler olacak mı? Ve buna karşı ne gibi tedbirler alınacak?...

— Sigorta şirketlerinin memleketimizde daha ziyade teknik çalışmaları, ve ihtiyat akçelerinin memleket dahilinde bulnmaları temin edilecektir. Hükûmet bu cihetleri temin edecektir. *A. O.*

Edebiyat fakültesinde talebe kooperatifi

Üniversitenin edebiyat fakültesinde bir talebe kooperatifi teşkil edilmiştir. Bu maksadla eski harb malûlleri binası kooperatife tahsis edilmiştir. Bu kooperatife bir daktilo ile bir memur alınmıştır.

Kooperatifde talebe ders notları teksir edilerek ucuz fiatle satılacaktır. Her talebenin kooperatiften istifade edebilmeleri için 50 kuruşluk hisse senetleri satılacaktır. Edebiyat fakültesi talebe cemiyeti toplantılarını badema bu binada yapacaktır.

Musiki yazı ve tahrir kursları

İstanbul ilk tedrisat öğretmenleri için musiki, yazı ve tahrir kursları açılması kararlaştırılmıştır. Bunun için bir çalışma programı hazırlanmaktadır.

Kurslarda ilk tedrisat müfettişleri ders vereceklerdir. Kurslara devam ihtiyarî olacak ve dersler akşam saat 16 da başlıyarak bir saat devam edecektir.

Çengelköyünde Lekeci caddesi

Çengelköyünde Lekeci caddesinin bozukluğundan şikâyet ediliyor. O civarda oturan halk bir mazbata yapmış ve Üsküdar kaymakamlığına müracaat etmiştir. Kaldırımsızlıktan başka iki taraftaki duvarların yıkılması da yolu kapamış bulunmaktadır. Halk hiç olmazsa bu duvar yığınlarının temizletilmesini istemektedir.

Ortamektep ve liselere müracaat

Resmî, hususî ilk ve orta mekteplerle liselere talebe kaydı tamamile nihayet bulmuştur. Ancak askerî mekteplerle muallim, sanat ve meslek mektepleri için açılan müsabaka imtihanlarının neticeleri henüz malûm değildir. Maamafih orta mekteperle liselere yeniden müracaatlar yapılmaktadır. Maarif müdürlüğü münhasıran bu gibi mazeretli talebenin kayıd ve kabulleri için mektep müdürlerine 15 teşrinisaniye kadar salâhiyet vermiştir.

Tiftik piyasası ne halde?

Tiftik piyasası biraz daha hararetlenmiş, oğlak cinsi mallar 120 kuruşa kadar çıkmıştır. Alıcıların başında Almanya gelmektedir. Satışlar Türk parasile yapılmakta ve mallar bekletilmeden ihraç edilmektedir.

Söz atmanın cezası

Beyazıd civarında Memnune adında bir kadına söz atmaktan suçlu Ohanes adında biri Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Ohanesin suçu sabit olduğundan on beş gün hapsine karar verilmiştir.

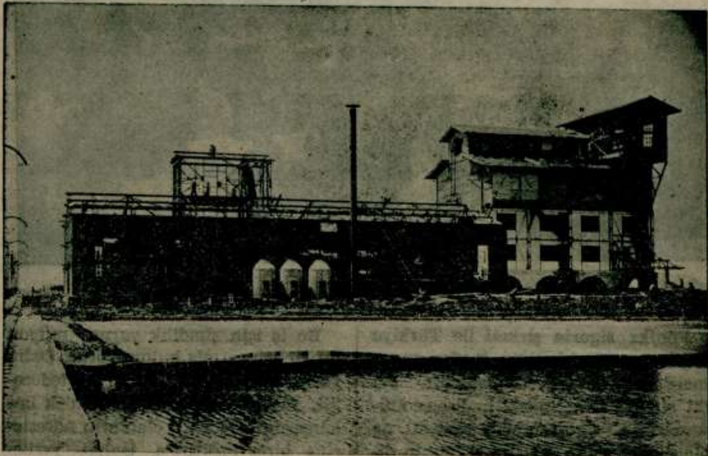
Şoförlerin kongresi

Şoförler cemiyeti umumî heyeti bu ayın 26 ve 27 nci günleri toplanacaktır. Bu toplantıda yeni idare heyeti seçilmekle beraber şoförlerin bilumum dertleri üzerinde de konuşulacaktır.

MEMLEKET HABERLERİ

Çamaltı tuzlasında istihsal artıyor

Tuzla modern bir tuz şehri halini aldı. Sofra tuzu değirmeni işlemeğe başlıyor

Çamaltı tuzlasında sofra tuzu değirmeni

İzmir (Akşam) — İzmirin Çamaltı tuzlasında, iki üç defa yağan istihsalâtı azaltacak yağmurlara rağmen tuz istihsalâtı mühim bir dereceyi bulmuştur. Şimdiye kadar tuz tavalarında donarak toplanan ve yığınlanan tuz miktarı yüz bin tonu geçmiştir. İstihsalâta devam edilmektedir. Bu seneki tuz verimi, geçen sene derecesinde olmamakla beraber o miktara yaklaşacaktır. Geçen sene tuz istihsalâtı 180 bin tonu bulmuştu.

Çamaltı tuzlasında, istihsalâtın artmasının belli başlı sebeplerinden biri son iki yıl içinde tuzlada vücude getirilmiş olan fennî ve modern tesisattır. Gümrük ve inhisarlar vekâletinin, Türkiyede tuz ihtiyacını başlı başına temin edecek derecede büyük olan Çamaltı tuzlasına verdiği ehemmiyet ve bunun neticesi olarak ta muhtelif inşaat tahsisatı sayesinde tuzla, modern bir tuz şehri halini almıştır. Tevzi daireleri, yığınlama işleri, kuvvei muharrike, memur ve işçi evleri için yapılan yeni tesisat ve inşaat, büyük bir ihtiyacı karşılamıştır. Tuzlada sağlık işlerine büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. İstihsal zamanı olduğundan tuzlada şimdi, günde 2000 ne yakın işçi çalışmaktadır.

İstihsal edilen tuzların, vapurlara makine vasıtasile ve el değmeden yüklenmesi için büyük bir iskele inşasına yakında başlanacaktır. İskele, betonarme olacaktır. Projesi hazırlanmıştır, inşaata başlamak için, iskelenin yapılacağı yerde toprak vaziyeti tetkik edilmektedir. Tuzlada içme suyu meselesi çok mühimdir, şimdiye kadar yapılan tecrübelerle arteziyen kuyusu açılmasına teşebbüs edilmiş, fakat su bulunamamıştı. Menemenin Kozluca çiftliği civarında çok güzel bir içme suyu bulunmuştur. Bu kaynak suyu, demir borularla tuzlaya getirtilecek ve (tuz şehri) her tarafında çeşmeler tesis edilerek bol suya kavuşacaktır.

Tuz şehrinde inşaatı tamamlanan ve işliyen tuz değirmeni ile ambarlarda mühim miktarda sofra tuzu stok edilmiştir. Sofra tuzu değirmeni, ikinciteşrin iptidasında muntazaman işlemeğe başlıyacak ve piyasaya ince sofra tuzu çıkarılacak çok ucuz satılacaktır.

İsimleri değiştirilen cadde ve sokaklar

Şehirdeki cadde ve sokaklardan bazılarının isimlerini değiştirmek maksadile bir heyet teşkil edildiğini yazmıştık. Bu heyet bazı sokakların isimlerini değiştirmeğe başlamıştır. Bu meyanda eski maarif vekili Vasıf Çınar merhumun namının caddelerden birine verilmesi muvafık görülmüştür.

Bundan başka Yenicamie giden caddeye, camiin mimarının ismine izafeten mimar Kasım ve Fatihten Sultan Selime doğru giden caddeye de Kazasker caddesi isimleri verilmesi münasip görülmüştür.

Muhacir iskânı

450 aile üç kazada iskân edildi

İzmir (Akşam) — Bulgaristandan, Rusçuktan İzmir vilâyetine gelen (450) aile muhacir, Torbalı, Menemen ve Çandarlı kazalarına iskân edilmişlerdir.

İlk defa Urla tahaffuzhanesine çıkarılan muhacirlerin sağlık muayeneleri yapılmış, iaşeleri temin edilmiştir. Vali B. Fazlı Güleç, muhacir kardeşlerimizin iskân işlerile ehemmiyetle alâkadar olmuş, lâzım gelen emirleri vermiştir.

Muhacirler, hükûmetimizin kendilerine karşı gösterdiği yüksek şefkat ve himayeden fevkalâde müteşekkir bulunmaktadırlar. İskân edildikleri kazalarda kendilerine derhal erazi ve tohumluk dağıtılacaktır.

Dikilide cinayet

10 yaşında bir çocuk anasını tekme ile öldürdü

İzmir (Akşam) — Dikili kazasının Mazılı köyünde bir cinayet olmuştur. Mehmed karısı dul Enbiya adında bir kadın, oğlu on yaşlarında Halil tarafından tekme ile yüzüne vurulmak suretile öldürülmüştür.

Genç bir kadın olan Enbiya, oğlu Halil ile evde kavga etmiş ve komşusu İzzeddinin evine gitmiştir. Bundan muğber olan Halil, İzeddinin evine giderek Enbiyayı döğmüş ve tekme ile suratına vurmuştur. Kadın ölmüştür.

Doktor tarafından yapılan otopside Enbiya kadının, sert bir cisimle yüzüne vurulmak suretile öldürüldüğü anlaşılmıştır. Halil, İzzeddin ve anası Ayşe tutularak adliyeye verilmişlerdir. Tahkikata devam ediliyor.

İmdad! imdad!..

Polisler Haticeyi döven kocasını yakaladılar

Beyoğlu polis devriyeleri dün gece Çayır sokağından geçerken bir evden:

— İmdad, can kurtaran yok mu?.. Yetişiniz... diye bağırmalar duymuşlardır. Polisler ses gelen eve gittikleri zaman o sokakta bir evde oturan Hatice adında bir kadın sokağa fırlamış ve polislere:

— Kocam Alâaddin beni dövüyor, hakaret ediyor. Beni kurtarınız. Kendisinden davacıyım...

Demiştir. Bu dava üzerine zabıta Haticenin kocası Alâaddini yakalamış ve evrak tanzim ederek müddeiumumiliğe vermiştir.

Cumhuriyet bayramı

Yapılacak merasim proğramı tesbit edildi

Cumhuriyetin 12 nci yıl dönümünü kutlama programı hazırlanmıştır. 28 teşrinievvel çarşamba günü saat 13 den başlıyarak cuma günü akşamına kadar resmi devair tatil edecektir. Hususi dairelerin perşembe günü kapanmaları mecburidir.

Bayram münasebetile bütün daireler, kurumlar, hususi binalar, vapurlar, istasyonlar, iskeleler çarşamba gününden cuma gününe kadar gündüzleri bayraklarla, geceleri ışıklarla donanacaktır.

Perşembe günü saat 9 buçukta vilâyet makamında, saylavlar, komutanlar, konsolosların ve memurların tebrikleri vali tarafından kabul edilecektir.

GEÇİT RESMİ

Geçit resmine iştirak eden askeri kıtaat tam saat 11 de Beyazıddan hareket edecek ve programda tesbit edilen sıra dairesinde Bayazıd - Sultanahmed - Sirkeci - Köprü - Şişhane yokuşu - Tepebaşı - İstiklâl caddesi yolu ile Taksim meydanına gidecektir. Geçit resmi bu suretle bittikten sonra Taksim meydanındaki abideye merasimle çelenk konacaktır.

ŞEHİDLİĞİ ZİYARET

Saat 15 te Edirnekapı dışındaki şehidliğe gidilecek ve şehidlerimize çelenk konacaktır. Bu ziyaret için saat 14,45 te belediye reisliğinde toplanılacaktır.

FENER ALAYLARI

Gece şehrin bütün yollarından geçmek üzere fener alayları yapılacaktır. Beyoğlu tarafında yedek subay okulundan ve Taşkışladan birer gurup fener ve meşalelerle hareket edecekler ve milli marşlar söyliyerek saat 20 de Taksim meydanına geleceklerdir. Ayni zamanda İstanbul tarafından fener alaylarına iştirak edecek mektebler, cemiyetler ve halk ta saat 20 de Beyazıd meydanında toplanacaklardır. Taksime gelen fener alyı Tophaneye kadar bir yürüyüş yapacak ve dağılacaktır. Beyazıddaki alay da Eminönüne inecek ve Cağaloğlu yoli ile tekrar Beyazıda gelerek dağılacaktır.

NUTUKLAR

Bayram günü şehrin muhtelif yerlerinde kurulan halk kürsülerinde de program mucibince nutuklar söylenecektir.

Cumhuriyet bayramında İstanbulda yapılacak merasime iştirak edecek olan izciler önümüzdeki salı günü Gülhane parkında toplanarak bir resmi geçit yapacaklardır.

KADIN KÖŞESİ

Güzel bir sabahlık

Kadife çiçekli muslin ile düz muslinden yapılmış güzel bir sabahlık. Kolları ve ön kısmı düz muslinden volanlarla süslenmiştir.

Alacak kavgası

Aziz çekiçle Arifi gözünden yaraladı

Beyazıd civarında Aziz ve Arif adlarında iki kişi bir alacak meselesinden kavga etmişlerdir.

Kavgada Aziz bir demir çekiçle Arifin gözüne vurarak yaralamıştır. Arifin müracaatı üzerine zabıta Azizi yakalıyarak cürmü meşhud kanununa tevfikan adliyeye teslim etmiştir.

Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Azizin bir ay hapsine karar verilmiştir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid

Tefrika No. 2

Bu mevsime giren kadınlar bence artık dişi olmaktan çıkmışlardır. Erkeği tutuşturmaktan kalan bir kadın artık sönmüş demektir. Ama bu pek te yaşa göre olmaz. Kadının içinde öyle bir dişi ruh vardır ki bu canlı kaldıkça kadın çekiciliğini kaybetmez. Fakat o dişilik ruhu tükendiği gün bir küçedir artık!..

Avukat Rıza Sedad içini çekti:

— Öyledir azizim. Bağ bozumundan sonra kadın, iç sıkıcı, yürekler acısı bir mahlûk olur. Bu kadın eğer bir erkeğin hayatına bağlanmışsa yapacağı bir iş kalmıştır. Elinden geldiği kadar kocasına arkadaş olmak ve boş yere kıskançlık gürültüleri çıkarmamak.

Sevimlik çağını atlamış, çekiciliğini kaybetmiş bir kadın eğer bunları yapamazsa erkek için bir canlı felâket olur. Bu kadın artık faydasız, mânasız bir yükden başka bir şey değildir.

Tatlı tatlı konuşan dört erkek hep birden içlerini çektiler:

— Öyledir efendim öyledir!

O anda salonla kış bahçesini ayıran saksı ağaçlarının geniş yaprakları hışırdadı. Başlarını çevirdikleri zaman penbe tuvaletli, kızıl saçlı bir kadının kendini göstermemeye çalışarak salona geçtiğini gördüler. Ahmed Melih bey:

— Eyvah, dedi. Hanım bizi dinliyordu galiba.

Nâzım Cemal bey teklifsizce:

— Git bir dolaş bakalım, dedi. Kadınları şüphelendirmeğe gelmez.

Yalnız kaldıkları zaman avukat Rıza Sedad gülümsedi:

— Karısı konuştuklarımızı işittise hepimizi aforoz edecek.

O zamana kadar pek lâkırdıya karışmıyan mühendis Ragıb bey tasdik etti:

— Etse de haklıdır. Bahsettiğimiz kadınlar arasına girmek üzere.

— Girdi de geçti bile! Nermin hanımı ben on beş yıldanberi tanırım. Ahmed Melihle evleneli bir kaç yıl olmuştu. Aşağı yukarı otuz sekiz otuz dokuz vardır. Otuz yaşına kadar her yıl dönümünde ziyafet verirdi. Otuzu geçince artık bu devletlerin adı değişti. Şimdi isim günü diye çağırıyor.

Nâzım Cemal hafızasını yoklamağa çalışarak ilâve etti:

— Tamam dokuz yıl var. Mısırdan geldiğim sene idi. O zamandanberi Nermin hanım isim günlerine başladı. Demek bugün tam otuz dokuz yaşında.

Avukat Rıza Sedad eski bir macera hatırlar gibi gözlerini süzdü:

— Evet, zaman ne çabuk geçiyor. Ben Nermin hanımı kızlığından tanırım. Feneryolunda otururlardı. Hiç unutmam o zaman bir çok istiyenler arasında bizim doktor Cevdet de vardı. Oğlan az kalsın mesleğinden olacaktı. Vapurda, yolda görebilmek için muayenehanesini, hastalarını bıraktı. Nihayet ümidi kesince bir sıhhiye müdürlüğü aldı, Anadoluya gitti. Kurtuldu. Kısmet Ahmed Melihinmiş.

— Nermin hanım da zengindirler. Babası eski sefirlerdendir. Yakın vakitlere kadar İstanbulun en şık en güzel kadını gene oydu ya.. Son senelerde bozuldu. Bizim kadınlar böyledir zaten. En dayanıklısı otuzdan sonra gevşer, ve dirildiği kaybeder. Otuzla kırk arası şöyle bir olgunluk, halleri de vardır ki fena değildir. Hani ballanmış, yumuşamış incir gibi. O zaman öyle bayıltıcı, ezici bir lezzetleri vardır ki doyum olmaz. Fakat bu mevsim çabuk geçer. Ecnebi kadınlar sporla, rejimle bu mevsimi uzatmanın kolayını buluyorlar. Bizimkiler de aksine süsle, tuvaletle, boya ile bu çöküntünün önüne geçmeğe çalışırlar. Çürük binaya boya fayda eder mi?

Avukat Rıza Sedad güldü:

— Düşman geliyor diye Yedikule duvarlarını badana ettiren vezir gibi.

— Bravo. Yaşını doldurmuş kadın için de erkek bir düşmandır. Onu avlamak için bütün hünerini, hilelerini göstermeye mecburdur. Genç kız ve genç kadın hiç zahmet çekmeden erkeği mağlûb eder. Fakat dişilik, çekicilik kudretini kaybeden bir kadın için erkeği zaptetmek ne güçtür. Ve bu galebeyi kazanabilmek için kadın neler neler feda etmez.

Nâzım Cemal etrafına bakarak cevap verdi:

— Salonda bu seriden bir düzüneye yakın kadın var.

— Allah yardımcıları olsun.

Doktor Cevdet hizmetçinin dolaştırdığı tepsiden likörünü alırken Nâzım Cemal beye sordu:

— Demek şimdi de bir daktilo bulun ha! Bari kendi yazıhanene al.

Nâzım Cemal başını salladı:

— İşte onu yapamam. Hoşuma giden kızı yazıhanemde çalıştırdığım gün ipin ucunu kaçırdım demektir. Yüz göz olunca iş çığırından çıkar. Sonra onu idare etmek te güç olur. Dışarıda başka eğlencelere de başlar. O zaman Nâzım Cemalin daktilosunu baştan çıkaranların dedikodusunu dinle artık.. nemelâzım azizim. Biz yaşını başını toparlamış insanlarız. Gençlikte yaptığımız gibi muvaffakıyetlerimizi âleme ilân edecek değiliz ya. O bir nevi sarhoşluktur ki insan ilk sevgilerin neşesile kabına sığamaz. Sevincini herkese duyurmak ister. Biz artık işin profesyoneli olduk azizim. Şan olsun diye değil, zevk olsun diye çapkınlık ederiz.

Elinde sigar kutusu ile dönen Ahmed Melih beyin yüzü gözü karışmıştı:

— Bizimki çok sinirli azizim. Herhalde söylediklerimizi duymuş olacak. Bir şey sormak bahanesile konuşmak istedim. Barıt gibi.

Nâzım Cemal mefistofelik bir tebessümle dudaklarını büktü:

— Halbuki bahsettiğimiz kadınlara Nermin hanımefendinin bir münasebeti yok. Kendileri..

Ahmed Melih sözünü kesti:

— Münakaşaya ne lüzum var canım. Biz ne kadar nazik olsak haklı kızı değiştiremeyiz ya.

Mühendis Ragıb işi tatlıya bağlamak istedi:

(Arkası var)

Ankara Konya telefonu yakında açılıyor

Konyada akşam kız sanat mektebi açıldı, 29 teşrinievvelde spor bayramı kutlanacak

Konyadan bir görünüş

Konya (Hususî) — Konyayı Ankara ve Adanaya telefonla bağlamak için başlıyan çalışmalar hararetle devam ediyor. 27 birinciteşrine kadar Konya - Ankara hattı bitecek ve Cumhuriyet bayramında görüşmelere başlanacaktır. Bayramda Konyalılar Ankara ile konuşacaklardır.

Konyanın en büyük ihtiyaçlarından biri olan Akşam kız sanat okulu açılmıştır. Kayıd ve kabul muamelesine başlanmıştır. Sanat okulu direktörü bayan Mürüvvet Konyaya gelmiş ve işe başlamıştır.

Cumhuriyet bayramı proğramının ana hatları ikmal edilmiştir. İl çevresi içinde yapılacak şenlikleri tespit için tali bir komisyon teşekkül etmiştir.

29 birinciteşrin sabahı vilâyetimizin bütün spor teşekküllerinin iştirakile bir spor bayramı yapılması kararlaştırılmıştır. Bu bayramda gençlik partiye olan bağlılığını gösterecek ve söylevler söylenecektir.

Konyada sonbahar at yarışları tertip edilmiş ve dört koşu yapılmıştır. Koşularda kazanan at sahiplerine 1240 lira mükâfat verilmiştir.

Konyamızda bir hayvan sergisi de açılmıştır. Sergide (12) tay ile (2) kırsak nakdi mükâfat kazanmıştır.

Vali ve parti başkanı, Halkevinde yaptırdığı radyo tesisatından başka, şehrin muhtelif yerlerine koydurduğu hoparlörlerin sayısını da artırmıştır. Bu sayede halk radyo neşriyatını takib etmekte ve günün en mühim haberlerini, piyasa ve zahire fiatlerini günü gününe öğrenmektedir.

BUĞDAY YULAF VE ARPA FİATLERİ

Beyaz yün kilosu 43, sarı tiftik 105, koyun derisi kilosu 50, tiftik keçi derisi 200, kıl keçi derisi 90, ekstra buğday 4 kuruş yirmi para, mahlût buğday 3 kuruş otuz para, beyaz arpa 3 kuruş yirmi para, çakır arpa 2 kuruş yirmi para, yulaf 3 kuruştur.

29 birinciteşrinde Ankarada açılacak olan El işleri sergisine gönderilmek üzere şehrimiz ticaret odasına bugüne kadar (400) parça eşya getirilmiştir. Odamız kabul muamelesine devam etmektedir.

Eski bir İran prensi garip bir tecavüze uğradı

Bir dansöz az kaldı prensi tabanca ile öldürüyordu

Pariste Kleber caddesinde, bir otelde oturan eski İran prenslerinden Feridüssaltane çok garip bir tecavüze uğramıştır. Feridüssaltane odasında otururken, telefon zili çalmıştır.

Prens telefonu eline alarak sormuştur:

— Kimsiniz?

— Burası kapıcı dairesi bir kadın sizinle görüşmek istiyor.

— Kadının adı ne?

— Size mühim bir şey söylemek istiyor.

— O halde bırakınız odama gelsin.

Bir iki dakika sonra Feridüssaltanenin oturduğu odanın kapısı çalınmış, içeri genç bir kadın girmiş.

Sabık prensin yüzüne dikkatli dikkatli baktıktan sonra:

— Beni terk eden sen misin? diye bağırmış, biraz tereddütten sonra:

— Hayır sen değilsin, sen değilsin sözlerini ilâve etmiştir.

Prens, bu kadının anlaşılmaz sözlerinden hayrette iken genç kadın, gene hiddetlenmiş ve:

— Seni tanıyorum, evet sensin, yaptığın hareketin cezasını çekeceksin diyerek el çantasının içinden ufak bir Brovnig tabancası çıkarmıştır. Sabık prense ateş etmek üzere iken bu garip mülâkata şahit olan kapıcı silâhı elinden almış ve kendisi de zabıtaya teslim edilmiştir.

Fedirüssaltane başından geçen bu garip macera hakkında gazetecilere

Prens Ferid

şu izahatı vermiştir:

— 1928 senesinde Tahranda iken Kanadada çıkan bir gazeteden kesilmiş bir parçayı aldım. Bu gazete, benim, dansöz Hilda Palmur ile Torontoda şehrinde düğünümüz yapıldığını yazıyor ve karı kocanın da resimlerini neşrediyordu.

Kanada gazetesinin yazdığı güvey ben değildim. Derhal bu gazeteye ve İngiliz gazetelerine birer mektup göndererek her halde dansözün bana benziyen bir sahtekâr tarafından aldatılmış olduğunu bildirdim ve izdivaç hadisesini tekzip ettim.

İrandan çıktıktan sonra Londrada mis Murser namında bir kadınla evlendim ve üç ay evvel boşandım.

Daily Sketch namındaki İngiliz gazetesi, boşanmadan bahsederken, vaktile kendisine gönderilmiş olduğum tekzip metubunu hatırlamış ve mis Murserden boşanan Feridüssaltanenin her halde Torontoda dansöz Palmeri iğfal etmiş olan sahtekâr olacağını zannederek bu mealde bir yazı yazmış, İngiliz gazetesinin bu yazısını okuyunca kalktım. Londraya gittim ve bu defa mis Murserden boşanan Feridüssaltanenin, sahtekâr olmadığımı ve bizzat ben olduğumu bin müşkülât ile Daily Sketch muharririne anlatabildim.

Fakat felâkete bakın ki Daily Sketch gazetesinin o nüshası Amerikaya giderek servetini yedikten sonra sahte eFerdüssaltane tarafından terkedilmiş olan dansözün eline düşmüş, o da bu sahtekârdan intikam almak için vapura binerek Avrupaya gelmiş ve mahud tecavüzde bulunmuştur.

Tütün piyasası

Ancak bir ay sonra açılabilecek

Ege mıntakasında 936 mahsulü tütün mübayaası ancak bir ay sonra başlıyacaktır. Geçen sene bu mevsimde mübayaat başlamış bulunuyordu. Bu ciheti göz önünde tutan alıcılar da, Amerikan müesseseleri başta olmak üzere, şehrimize gelmiş ve hazırlıklarını ikmal etmişlerdir.

Fakat bu sene havaların müsaadesizliği yüzünden tütünler henüz tamamen kurutulamamıştır. Bununla beraber bir aya kadar kuruyacağı muhakkak görülmektedir. Memleketimizden her sene milyonlarca kilo tütün alan Amerikan müesseseleri alâkadarlarla temas etmektedirler.

Şehrimizde bulunan Avusturya tütün heyeti de işlerini bitirmek üzeredir. Satış üzerinde mutabık kalınmış gibidir. Bu heyet bugün Tiryeste yolile memleketine dönecektir.

Arnavutköyündeki eski Rum mezarlığı belediyeye geçiyor

Belediye, ölü gömülmesi menedilen eski mezarlıkların kayıtlarını tapu idaresinden çıkartarak bunların kanun mucibince şehre geçtiğini ispat etmekte devam ediyor. Bu mezarlıklardan bir kısmı mahkeme kararile, bir kısmı da yapılan teşebbüsat neticesinde doğrudan doğruya belediyeye geçiyor. Belediye geçenlerde Kadıköyündeki eski ermeni mezarlığının tapusunu almıştı. Arnavutköyündeki eski Rum mezarlığı hakkında yapılan teşebbüs de neticelendiğinden Rum mezarlığı arsasının da belediye namına tescili muamelesi tapuda ikmal edilmiştir.

Köy muallimleri

Eskişehirdeki kursu bitirenler çalışmağa başlıyorlar

Orduda çavuşluk yapmış olanlardan köy muallimi yetiştirmek maksadile Eskişehirde açılan kursun dersleri bugünlerde bitmek üzeredir.

Kurs çok iyi neticeler vermiştir. Kurs mezunlarından beşi Tunçeli, diteşrinisani on beşinde dağılacaktır. Kurs mezunlarından beş Tunçeli, diğerleri de Ankara vilâyeti köylerinde muallimlik yapacaklardır.

Her köye sekiz kişiden ibaret bir köy muallimi grupu verilecek ve bu grupların çalışmaları da daimî surette seyyar bir başmuallim tarafından kontrol edilecektir.

Kursu bitiren köy muallimlerine şimdilik ayda on beş lira verilecek ve ikametleri için de köylerde birer oda tahsis edilecektir.

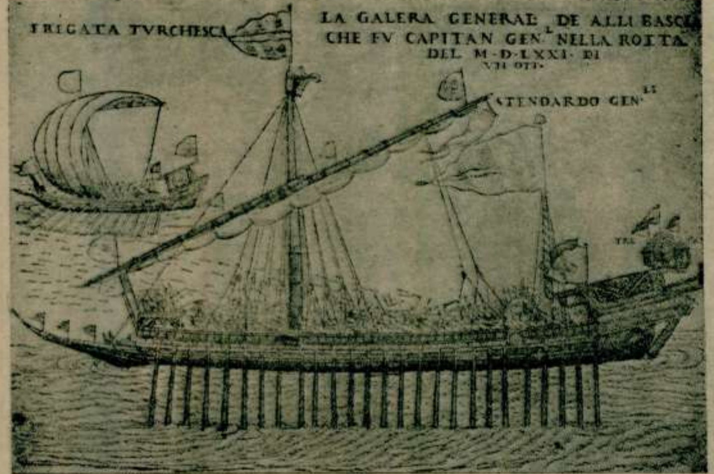
VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 2

Şimdi bir vazifesi kalmıştı: Sarayı ölülerden temizlemek... Bundan sonra o ne zevkler, ne eğlenceler yapacaktı..

Üçüncü Muradı Mudanyadan İstanbula getiren Kılıç Ali paşanın kadırgası

Şehzadeleri, gece yarısı, tatlı uykularından uyandırttı. Hattâ kimisini anasının koynundan aldırttı. Dilsizler elinde feci bir surette boğdurttu. Nasıl içi rahat etti? Nurbanunun kadın kalbi bu kanlı faciaya nasıl dayandı? Hayret! Fakat sebebi sarihti: Çoğunun anaları ayrı idi. Anası kadınlık, oğlu saltanat rakiplerinden kurtulmuş oluyorlardı.

Sabah. Soğuk, fakat güneşli bir kış sabahı. İstanbul halkı, gözlerini doğan güneşin solgun ziyalarına açar açmaz, etrafta bir ölüm kokusu sezdi. Cinayet haberi İstanbul muhitine bütün fecaatile yayıldı. Herkesin gözü, ölülerle dolu saraya dikilmişti.

Vüzeranın geceden haberleri vardı. Ortalık ağarır ağarmaz Divanyolu gittikçe kalabalıklaşıyordu. Arkalarında siyah cüppeler, kallâvilerinde ve mücevvezelerinde siyah sargılar, ulemanın, vüzeranın ve bütün devlet adamlarının Ayasofya camiine doğru ağır ağır ilerledikleri görülüyordu. Hazin bir ezan sesi, Anadolunun mor dağları üzerinde ağaran, sararan ve kızaran ufuklara doğru yayıldı. Ayasofya önleri, Babı hümayun etrafı, arkalarında ferace, başlarında yaşmak, ayaklarında paşmak kadınlar, keçeli Yeniçeriler, iri yarı Sipahiler, beyaz ve yeşil sarıklı hocalar, ayakları şalvarlı esnaf ve ayak takımı, bütün halkla doldu. Herkesin gözü Babı hümayunda idi. İçeride olandan, bitenden kimsenin haberi yoktu.

Namaz bitti. Matem esvapları giyinmiş kallâvili ve mücevvezeli bir kafile saray kapısından içeri girdi. Saat dokuzu bulmuştu. Sokollu, sarayda, cülûs töreni ile meşguldü. Geceki cülûs, üçüncü Muradın acelesindendi. Cülûs töreninin olması, biat resminin yapılması lâzımdı. Bütün vüzera, ulema, ağalar, divan çavuşları, kubbealtı önünde bekleşiyorlardı.

Babüssaadenin önüne elmaslar, yakutlar ve zümrütlerle müzeyyen bir taht kurulmuştu. İçeride, bu parlak taht uğrunda boğdurulan çocukların ölülerini yıkamak ve kefenlemekle uğraşılıyordu. Sarhoş Selim, yıkanmış, kefene sarılmış, tabutuna konmuştu. Nurbanu sultan, üçüncü Muradın kız kardeşleri, halası hep ağlaşıyorlardı. Harem dairesi, matem içindeydi. Üçüncü Murad ölülerle dolu haremden çıktı. Babüssade ile orta kapı arasında, cesim çınarların yapraklarını dökülmüştü. Yağan karlar altında yeşeren çemenler güneşli bir sema altında baharı andırıyordu. Ağalar ve çaşnigirler ağır ağır, hürmetkâr tavırlarla ilerliyorlardı. Arkasında uzun yenli ve çapraslı bir mintan, üstünde mor atlas dolma vardı. Orta boylu, tıknaza, kara gözlü ve kumral sakallı bir gençti. Kapıdan çıkar çıkmaz, doğru geldi, tahta oturdu.

Sokollu, vüzera arasından ayrıldı. Yavaş yavaş ilerledi. Eğilerek eteğini öptü. Üçüncü Murad, bir gece evvel Sokollunun elini öpmüş olduğunu unutmadı. Fakat bu sefer, müftesinin yaşına olan saygısını gösterdi. Kız kardeşi Esma sultanın müstektar kocasına hürmet etti. Ayağa kalktı. Sonra, oturdu. Artık ondan sonra gelenler için yerinden bile kımıldamadı. Vezirler, kazaskerler, kaptan paşa, şeyhislâm, defterdarlar sıra ile geliyorlar, eteğini öpüyorlardı. O sırada, kubbealtında, yeniçeriler için harıl harıl cülûs bahşişi hazırlanıyordu. Bu bahşişin miktarı yedi yüz elli bin altındı; bugünkü para ile yüz otuz beş milyon kuruş...

Cülûs töreni bitti. Üçüncü Murad devlet erkânını elile selâmladı. Tahtından indi, Babüssaadeden içeri, hareme doğru gitti.

Şimdi bir vazifesi kalmıştı: Sarayı ölülerden temizlemek...

Devlet erkânı dağılmamışlardı. Hepsi de Babüssaade önünde bekleşiyorlardı. Ölüden evvel üçüncü Murad meydana çıktı. Arkasından, babası sarhoş Selimin tabutu göründü. Babüssaade önündeki serviler arasına bir tahtbent konulmuştu. Ağalar, cenazeyi bu tahtbendin üstüne, kıbleye karşı koydular. Herkes cenaze namazına hazırlandı. Zaten sabah namazındanberi hepsi abdestli idi.

Müftüyülenam, derhal imamlık mevkiine geçti. O sene şeyhislâm Ebüssuud efendi ölmüştü. Müftülük makamını Hâmid efendi işgal ediyordu. Üçüncü Muradla Sokullu, Müftüyülenamın sağ tarafında durdular. Solda bütün vüzera ve devlet erkânı sıra ile dizilmişlerdi. Şeyhislâm, kollarını kaldırdı. Acı bir ses, kubbealtının köhne tavanlarına aksetti:

— Er kişi niyetine!

Üçüncü Murad, bir gün kendisinin de böyle namazı kılınacağını aklına bile getirmedi. Ölüler bir kere gömülsün: Sarayda o ne zevkler, ne eğlenceler yapacaktı!

Namaz bitti. Fatiha okundu. Üçüncü Murad, babasının arkasından bir adım bile yürümedi. Doğru hareme koştu. Haremden müthiş bir çığırışma, acı bir feryad ortalığı çınlatıyordu.

Tabut sıra serviler arasında, bütün saray adamları ortasında ilerliyordu. Cenaze orta kapıdan geçirildi. Babı hümayondan çıkar çıkmaz, İstanbul halkının feryadı başladı. O derecede ki, tabutu durdurmıya mecburiyet hasıl oldu. Tabuta atılan atılana idi. Fakat halkın ikinci Selimle ne alâkası vardı? Onun içmeden ve eğlenceden baş kaldırdığı yoktu. Sekiz buçuk seneye yakın süren saltanatı hengâmında bütün işleri gören, Sokollu idi. Görülen zulümler ise, sayılamıyacak derecede idi.

(Arkası var)

Paris mektupları

70 yaşından sonra tekrar hokkabazlığa başlıyanlar

Paris sönüyor. Eğlence yerleri, tiyatrolar birer ikişer kapanıyor

İsola kardeşler

Paris (Akşam) — Zavallı Paris, zavallı ışıklar şehri... Bir zamanlar dünyanın en şen, en neşeli, en eğlenceli şehri olan Paris sönüyor. Tiyatrolar, eğlence yerleri birer ikişer kapanıyor. Bir kaç sene evvel iki taraflı insan seli akan sokaklarında göze çarpan bir tenhalık var. Büyük oteller, büyük gazinolar bomboş, kimi görseniz buhrandan, işsizlikten şikâyetçi...

Yakın zamanlara kadar Montmartrede her gün yeni bir bar, yeni bir eğlence yeri açılıyordu. Buralarda sabahlara kadar çılgınca eğlenilirdi. Şimdi bu eğlence yerlerinden çoğu kapanmıştır. Kalanlar da masrafını çıkaramadıklarından ne yapacaklarını bir türlü tayin edemiyorlar.

Paristeki bu değişikliğe sebeb nedir? Dünya iktisadî buhranının bu hususta büyük tesiri olmuştur. Fakat başlıca iki sebeb vardır. Birincisi Fransanın pahalılığı, ikincisi dahilî vaziyetteki kararsızlıktır.

İtiraf etmelidir ki Parisi Paris yapan ecnebilerdir. Parisin büyük otellerinde, eğlence yerlerinde Fransıza pek az rastlanır. Buraların gedikli müşterileri hep yabancılardır. Üç dört sene evveline kadar Parise her gün yüz binlerce yabancı gelirdi. Bir zamanlar çıkan bir istatistikte Parise yabancı memleketlerle Fransanın muhtelif köşelerinden her gün 500 bin kişinin geldiği ve bir o kadarının gittiği yazılı idi. Demek ki o zamanlar her gün Pariste 500 bin yabancı bulunuyordu. Çoğunu ecnebilerin teşkil ettiği bu yabancı kütlesi Parisin otellerine, lokantalarına, eğlence yerlerine, hattâ tiyatrolarına can verirdi.

Bir kaç senedenberi Parise gelen ecnebiler pek azaldı. Bir zamanlar Parisin eğlence yerlerinde Fransızcadan çok İngilizce iş'tilirdi. Çünkü buraya gidenlerin çoğu Amerikalı ve İngilizdi. Şimdi buralarda İngilizce pek az duyuluyor. İngilizlerin Fransadan ayaklarını kesmelerinin sebebi pahalılıktır. Bir zamanlar günde bir İngiliz lirası sarfederek yaşıyan bir İngiliz, şimdi aynı hayatı yaşamak için iki İngiliz lirası sarfetmek mecburiyetindedir. Bu masraf fazla geldiği için Fransa seyahatinden vazgeçiyorlar.

Amerikalılar da, aynı sebeb yüzünden, Fransaya nisbetle çok ucuz olan İngiltereyi tercih ediyorlar. Son senelerde Fransaya gelen Amerikalıların mikdarı azaldığı halde İngiltereye gidenler pek çok artmıştır.

Fransaya ecnebi gelmesinin azalmasına ikinci bir sebeb de Fransanın dahilî vaziyetidir. Geçende de bir mektubumda yazdığım gibi birbirini takib eden grevler, nümayişler, faşistlerle komünistler arasında her dakika çıkması ihtimali olan çarpışmalar ecnebileri korkutmuştur. Eğlenmek ve istirahat etmek için gittiği memlekette bu gibi vakalar karşısında kalmak ihtimali ecnebileri Fransaya gelmekten menediyor.

Paristeki buhranın derecesini göstermek için İsola kardeşlerin büyük bir açıkla iflâs ettiklerini söylemek kâfidir. İsola biraderler yaşları yetmişe yaklaşmış iki kardeştirler. Bundan yarım asır evvel Fransanın bir köşesinden Parise gelmişler burada çalışarak kendilerine büyük birer mevki yapmışlardı.

İki kardeş bir çok büyük tiyatroların müdürlüklerinde bulunmuşlardır. Bir çok artistleri bunlar yetiştirmişler, Fransız tiyatro sanatına büyük hizmetler etmişlerdir. Son olarak Mogador tiyatrosunu idare ediyorlardı. Bu tiyatrolarda büyük masrafa lüzum gösteren operetler oynanıyordu. Son senelerde buhran yüzünden seyirciler azaldı, masraf varidatı korumamağa başladı. İki kardeş ümidlerini kesmediler: «Yakında işler düzelir» diyerek tiyatrolarını kapamadılar. Nihayet yarım asır çalışarak biriktirdikleri bütün paraları bitirdiler ve iflâs etmeğe mecbur oldular.

Fransız sanat âleminde çok tanınmış olan iki kardeşin iflâsı âdeta bir heyecan uyandırdı. Fakat iki kardeş ümidsizliğe kapılmadılar, tekrar eski sanatlarına dönmeğe karar verdiler. Bu sanat hokkabazlıktır. İsolalar elli sene evvel Parise geldikleri zaman hokkabazlık yapıyorlardı. Bu defa da aynı numaraları tekrara karar verdiler.

Meşhur Fransız artistlerinden Sacha Gitry ilk müsamereyi himayesi altına aldı. Moris Şövalye, Pauley ve saire gibi bir çok tanınmış artistler kendisine yardım ettiler.

Verilen müsamere çok parlak oldu. İsola kardeşler bir çok hokkabazlıklar yaptılar. Bunların arasında, geçen sene Zati Sungur tarafından İstanbulda yapıldığını gazetelerde okuduğum bir takım marifetler de vardır. Yetmiş yaşında, beyaz saçlı insanların bu hokkabazlıklarla uğraştıklarını, terleyip yorulduklarını görmek insana acımak hissi veriyor.

İşte bugünkü Paris bu haldedir. Her şeyden evvel dahilde istikrar ve ucuzluk temin etmedikçe buraya ecnebilerin kolay kolay gelmiyecekleri muhakkatır.

Muallimlerin ücret ve maaş cedvelleri

Mevcud orta mekteplerle liselerin ders tevzi cedvelleri hazırlatılmış, Maarif vekâletince tasdik edilmiş,, maarif müdürlüğüne gönderilmiştir. Muallimlerin okutacakları derslerle, ders saatleri ve buna mukabil alacakları maaş veya ücretleri gösteren bu cedveller cumhuriyet bayramından önce bütün mekteplere dağıtılmış olacaktır. Muallimlerin teşrinisani maaş borduroları bu yeni cedvellere göre tanzim olunacaktır.

Dört elli, dört ayaklı..

Konyada doğumevinde bir hilkat ucubesi doğdu

Konya (Akşam) — Konya Doğumevinde garib bir doğum vakası olmuş ve dört elli, dört ayaklı bir ücube dünyaya gelmiştir. Doğan çocuk ölüdür. Size bu hususta aldığım malûmatı vereyim:

Konya Aksarayında bir kadının vakti tamam olmuş ve doğum ağrıları başlamış, ağrılar, üç gün üç gece zavallı kadıncağızı kıvrım kıvrım kıvrandırdığı halde doğum olammış, kadının vaziyetini tehlikede gören ailesi bir otomobille ve uzun bir yolculuktan sonra Konya doğumevine getirmişlerdir.

Doğumevi baş hekimi ve nisaiye mütehassısı Dr. Mehmed Ali Ersan hastayı muayene ederek derhal müdahalenin icab ettiğini görmüş ve çocuğu almıştır.

Fakat, pek büyük zorlukla ve ölü olarak doğan çocuk tam bir hilkat garibesidir. Bir başlı iki vücuttur. Asıl vücudun üzerine iltisak etmiş diğer bir vücud vardır ki bunun elleri ve ayakları mevcuttur. Parmakları bir elde üç, diğerinde ikidir. Çocuk hakikî bir monstr'dur.

Annesi on bir aylık evlidir. Genç ve güzel bir tazedir. Fakat çok büyük ıztırap çeken kadının böyle bir ücube dünyaya getirmiş olmasından dolayı daha fazla teessür duymaması için adını yazmıyorum.

Doğum ve çocuk bakımı evimiz yirmi beşi kadın ve onu çocuk olmak üzere otuz beş yataklıdır.

Kuş yemi

Hububat zümresine dahil mi, değil mi?

Türk - İngiliz yeni ticaret anlaşmasının her iki hükûmetçe tasdikinden sonra İngiltereye gönderilen bir kaç parti kuş yemi İngiltere gümrüklerinde kalmış, hükûmet kuş yemlerini dışarıya çıkarmamıştır. Bu yüzden bir ihtilâf baş göstermiştir.

İngiltere hükûmeti kuş yemlerini ithal etmemesine sebep olarak, takas yolile gönderilen bu maddenin hububat zümresine dahil olmadığını göstermiştir. Yapılan anlaşmada bilumum hububatın takas suretile İngiltereye sevkedilebileceği kaydı mevcuttur. İngiliz ithalâtçısı da bunu bilerek taleplerde bulunmuş ve türk ihracatçısı da istenilen kuş yemlerini göndermiştir. Şu vaziyete göre iki hükûmet tacirlerinin kuş yeminin hububat zümresinden olduğu kanaatinde bulundukları anlaşılmıştır. Bir kısım alâkadarlar da bu fikirdedirler. Keyfiyet iktisad vekâletine bildirilmiştir. Bu hususta iki hükûmet arasında muhabereler olacağı ve ihtilâf halledilmezse bitaraf bir hakeme havale olunacağı tahmin ediliyor.

Sofyanın sessiz kızı

Sevdiği ile evlenmedikçe kimseye söz söylemiyecek

Şimdi babası kızını sevdiğine vermeğe razı oldu, fakat delikanlı meydanda yok!

Fabrikatör Pançef ve kızı Bozilka

Sofya şehrinde Bulgar fabrikatörlerinden Pançefin kızı Bozilka altı ay evvel, Dandukof namında bir kimyagerle tanışmış ve onu çıldırasıya sevmiştir.

Dandukof fakir bir gençti, dul annesile birlikte mütevazi bir evde oturuyor ve hayatını güçlükle kazanıyordu. Fabrikatörün kızı, ilk gördüğü gündenberi çıldırasıya sevdiği cihetle, babasına meseleyi açmış, ve sevdiği gençle evlenmek için müsaadesini istemiştir.

Fakat fabrikatör, kızının bu teklifini reddetmiş, sevgilisinin hülyaperver bir genç olduğunu, evlenmesine razı olsa bile kendisini mesud edemiyeceğini ilâve etmiş, kızını kimyagerle görüşmekten menetmiştir.

Bu dakikadan itibaren genç kız, babasına karşı kin beslemeğe başlamış ve açlık grevine karar vermiştir. Fabrikatör, inadcı kızının açlık grevine başladığını görünce Sofyanın en maruf doktorlarına baş vurmuştur.

Doktorlar, genç kızı, fennî bir surette beslemeğe karar vermişlerdir. Genç kız, doktorlarla başa çıkamıyacağını anlayınca açlık grevinden vazgeçmiş ve başka bir çare düşünmeğe koyulmuştur.

Bir gün genç kız, gazeteleri okurken Budapeşte tiyatrolarında oynanmağa başlanan ve büyük bir muvaffakıyet kazanan «Sessiz Şövalye» unvanlı piyes gözüne çarpmıştır. Piyesin de mevzuu şu imiş:

On dördüncü asırda genç ve güzel bir İtalyan kızı, kendisini seven bir Şövalyeye üç yıl ağzını açmadığı ve sükût ettiği takdirde bir puse vereceğini vadetmiş, Şövalye de sevgilisinin bu iltifatına mazhar olmak için üç yıl ağzını açıp bir söz söylememiş ve bir dilsiz gibi hareket etmiş.

Piyesin mevzuunu gazetelerden öğrenen Bulgar kızı, babasından intikam almak için Şövalyeyi taklide karar vermiş, ve babasına bir mektup yazarak sevgilisi ile evlenmesine müsaade etmediği müddetçe dilsiz rolünü oynıyacağını bildirmiştir.

Fabrikatör Pançef, kızının bu tehdid mektubunu okuyunca içinden gülmüş ve bunu geçici bir inad olarak telâkki etmiştir. Fakat genç kız, kararında ısrar etmiş ve babasına mektubu gönderdiği günden itibaren odasına kapanmış ve hiç kimse ile tek söz bile konuşmamağa ve ailesile dilsizler gibi işaretlerle görüşmeğe başlamıştır. Babasının rica ve tehdidleri, genç kızın inad ve ısrarı karşısında neticesiz kalmıştır.

Bozilkanın bu hareketi, Sofyanın kibar salonlarında bir çok dedikodulara sebebiyet vermiştir. Salonlarda ondan bahsedildikçe kendisine «Sofyanın Sessiz kızı» unvanını vermişlerdir. Fabrikatör bu vaziyet karşısında, kızının sevdiği kimyagerle evlenmesine muvafakat etmeğe mecbur kalmıştır. Genç kız, babasının bu muvafakati üzerine sevgilisini aratmış, fakat hiç bir yerde bulamamıştır. Bunun üzerine kimyageri bulmak için zabıtaya baş vurulmuş, yapılan araştırmalar da neticesiz kalınca, fabrikatör müstakbel damadını bulmak için hususi bir sivil hafiyesi kullanmağa mecbur kalmıştır. Sivil polis hafiyesi, şimdiye kadar yaptığı araştırmalara rağmen kimyageri bulamamıştır. Genç kız, sevgilisinin bulduruluр yanına getirilmesine intizaren odasında kapalı durmakta ve hiç kimse ile tek söz bile konuşmamaktadır.

Bu vaziyet altı aydanberi devam ediyor. Bozilka sevgilisi yanına getirilmedikçe, ağzını asla açmıyacağını, bir takım işaretlerle babasına anlatmıştır.

Almanyada yapılan son manevralara tanklar da iştirak etmiştir. Resmimizde hafif bir tank bir köyün sokaklarından geçerken görünüyor.

Rokfeller 97 yaşında

Dünyanın en zengin adamı Nevyork-taki evinde nasıl yaşıyor?

Nevyork Taymis, Rokfeller için her gün hususî bir nüsha basar. Bu nüsha hep milyarderin hoşuna gidecek haberlerle doludur

Petrol kralı insanî işler için 160 milyon dolar hibe etmiştir

Yalnız çocuk bahçeleri yapılmak için verdiği para 60 milyon dolardan fazladır

Dünyanın en zengin adamı olan petrol kralı Rokfeller birkaç hafta evvel 97 yaşına bastı. Bu münasebetle gazeteler petrol kralının hayatından uzun uzadıya bahsediyorlar.

Rokfeller dünyanın en dikkate şayyan adamlarından biridir. Beş parasız işe atılmış ve iki buçuk milyar dolarlık bir servet sahibi olmuştur. Bu parayı biriktirmek için senelerce sabahtan akşama kadar durmadan bir işçi gibi çalışmıştır. Yaşı ilerilediği, ihtiyarladığı halde yine çalışmaktan vazgeçmemiştir. Ancak yedi senedenberi yani doksan yaşına bastıktan sonra dinlenmeyi düşünmüştür.

ROKFELLERİN EVİ

Petrol kralı yedi sene evvel Nevyork civarında, bahçeler ortasında güzel bir bina yaptımıştır. Bu bina, hava cereyanları, güneşin ışığı hesab edilerek hıfzıssıha esaslarına tamamen muvafık bir surette inşa edilmiştir. Rokfeller yedi senedenberi burada oturmakta ve nadiren sokağa çıkmaktadır.

Rokfellerin bu evdeki hayatından geçen sene kısaca bahsetmiştik. Petrol kralı her sabah kalkar kalkmaz hususî doktoru gelip kendisini ziyaret eder. Vücudunda en küçük bir ârıza varsa ona karşı tedbir alır.

Doktor ikinci iş olarak Rokfellerin hususî rasathanesinin verdiği raporu gözden geçirir. Raporda rüzgârın istikameti, rütubet miktarı ve saire hakkında mufassal malûmat vardır.

Rüzgâr yoksa ve yahut pek hafif esiyorsa, hararet derecesi de mutedilse doktor petrol kralının sokağa çıkmasına izin verir. Rokfeller kapı önüne gelen otomobile binerek şehirde iki saatlik bir gezinti yapar.

EVDEKİ GEZİNTİLER

Rokfellerin sokağa çıktığı günler senede otuz, kırkı geçmez. O günlerin havasına «Rokfeller havası» denir ve ağır hastaların bile sokağa çıkabileceğine hükmedilir.

Hava müsait değilse Rokfeller evi içinde gezer. Burada birkaç yüz metre uzunluğunda bir gezinti yeri yapılmıştır. Her tarafı camla kapalı olan bu gezinti yerine güneş ziyasını andıran suni ışık verilir. Bu supretle petrol kralı güneş altında geziyormuş gibi bir his duyar.

Petrol kralının yemekleri pek hafiftir. En ziyade sütlü şeyler, sebze ve meyva yer. Akşam yemekleri sütlâç ve bir meyvadan ibarettir. Erkenden yatağına girer ve uykusuna çok ehemmiyet verir.

Rokfeller evinde oturmakla beraber işten alâkasını kesmiş değildir. Her gün bir memur gelip borsa vaziyeti hakkında izahat verir, yapılacak ... hakkında talimat alır. Maamafih, asıl işleri bugün 65 yaşında olan oğlu idare eder.

Rokfellerin yedi sene evvel çekilen bir resmi: Doksan yaşında iken tayyareden indikten sonra tayyareciye hediye veriyor

ROKFELLERİN OĞLU

Rokfellerin oğlu çekirdekten yetişmiştir. Doğduğu zaman babası artık epeyce servet sahibi olduğu halde, Rokfeller oğlunu nazü naim içinde büyütmemiştir. Bilâkis dünyayı, nasıl çalışıldığını görüp anlasın diyerek oğluna birçok ağır işler gördürmüştür. Genç Rokfeller senelerce petrol kuyularında çalışmıştır.

Petrol kralı oğluna paranın kıymeti hakkında fikir vermeğe de çok çalışmış, parayı sarfetmenin kazanmaktan daha güç olduğunu öğretmek için uğraşmıştır. Rokfellerin düsturu şudur: Lüzumlu yerden parayı esirgememeli, fakat lüzumsuz yere de on para vermemeli.

Rokfeller bu çalışmasında muvaffak olmuştur. Oğlu hakikaten lüzumsuz yere on para vermediği halde lüzumlu yerlerden milyonlar esirgememektedir. Yapılan bir hesaba göre, baba oğul ilmî araştırmalar yapan Rokfeller enstitüsü için 160 milyon dolar vermişlerdir. Dünyanına her tarafında şubeleri bulunan bu enstitüye elân da birçok paralar vermektedirler.

Rokfellerle oğlu Amerikanın büyük şehirlerinde çocukların hava almaları ve oyun oynıyabilmeleri için çocuk bahçeleri yapılmak üzere 60 milyon dolar teberrü etmişlerdir.

Baba oğulun kütüphaneler ve diğer hayır müesseseleri için verdikleri para da birkaç yüz milyon dolar tutmaktadır. İkisinin hayırlı işlere yaptıkları teberrü yarım milyar dolara yakındır.

HUSUSÎ BİR NÜSHA

Rokfellerin nasıl yaşadığından yukarıda bahsettik. Bu münasebetle şu şayanı dikkat noktayı da anlatalım:

Rokfeller senelerdenberi Nevyork Times gazetesi okur. Bu gazetenin haberleri, romanları, hikâyeleri pek hoşuna gider. Fakat son zamanlarda bir gazetede petrol kralının boşuna gitmiyecek bir çok haberler çıkmaktadır. Dünya avhalindeki karışıklık, yeni harp tehlikeleri, muhtelif memleketlerdeki ihtilâlller ihtiyar milyarderi çok üzüyor.

Bunu gören oğlu Nevyork Times gazetesine baş vurmuş ve gazete idaresile bir anlaşma yapmıştır. Bu anlaşma mucibince gazete, petrol kralı için her gün hususî bir nüsha çıkarmaktadır. Bu nüshada hikâyeler, romanlar, birçok yazılar asıl gazetenin aynidir. Fakat bir kısım yazılar çıkarılarak yerine Rokfellerin hoşuna gidecek haberler konmaktadır. Bu nüsha Rokfellere, oğluna ve milyarder ile temas eden birkaç kişiye verilmektedir. Petrol kralı bunu asıl nüsha zannederek her gün merakla okumaktadır. Bu hal senelerdenberi devam ediyor.

HER TARAF GÜLLÜK

Rokfellerin okuduğu Nevyork Times gazetesi dünyayı gülistan gibi gösteriyor. Sulh gayet iyi kökleşmiştir. Devletler silâhlarını bırakıp insanî fikirler için çalışmak üzere aralarında anlaşma yapmaktadırlar. Dünyanın her tarafında refah ve saadet avdet etmektedir. İşisizlik kalmamış gibidir...

Rokfeller, ne bütün dünyanın yeni bir harp tehlikesi karşısında endişe içinde bulunduğundan, ne de bütün devletlerin büyük bir gayretle silâhlarını arttırmağa çalıştıklarından haberdar değildir. Hele İspanyadaki dahilî harplerden hiç haberi yoktur. O hâlâ İspanyol şehirlerinde genç kızların kastanyetlerle raksettiklerini, erkeklerin bu güzel kızların etrafında toplanarak el çırptıklarını, Toledodaki Alkazarı binlerce ziyaretçinin gezdiğini zannediyor...

İşte dünyanın en zengin adamı bu suretle avunarak yaşıyor.

TİYATRO TENKİTLERİ

Bir kadının hayatı

İstanbul Şehir tiyatrosunda temsil edilmekte olan «Bir kadının hayatı» müellifi Sen - Jorj dö Buhelye, edebiyatta «natürizma» mektebini kuran muharrirdir. Natürizma hâdisat hakkında fikir beyan etmez, vekayii mantık ve düşünceye esir kılmaz, olup bitenden ahkâm çıkarmaz, ef'alin sebeplerini arayıp incelemez; tıynetleri yaradılış ve yapılışı göstermekle iktifa eder.

Bu bakımdan «Bir kadının hayatı» bu mektebin en kuvvetli eseridir diyebiliriz.

Eserde, müellifin iradesi dışında tebellür etmiş bir de moral var. Bu bakımdan genç kızlarımızın gidip görmeleri faydalıdır.

Ancak bu eser sahnemizde çerez kabilinden seyredilebilecek bir eserdir. Bu gibi eserler nihayet bir hafta oynatılmalıdır. Sabun köpüğü edebiyata sahnemizde on beş gün yer vermek hem çok, hem lüzumsuzdur.

***

Yaradılış ve yapılış sivilcelerini tırnaklayıp kanatan Sen - Jorj dö Buhelye materyalist ve realistlerden ayrılıp, natüralistlerin iddialarını tamamlamak isterken, kendini mistisizme, sembolizme, romantizme kaptırmaktan kurtaramamıştır ve çok kere de romantik bir meteryalist, mistik bir realist olmuş ve bu saydığımız ekollerin fikriyatını bir tarafa bırakarak, sabun köpüklerinden birer manzume yaratmıştır.

«Bir kadının hayatı» alnının kara yazısına râm olan, kötü kaderinin yükü altında ezilen, hılkatinin ıztırabı içinde kıvranmağa mahkûm hayalperest, tıynetin sarabdan saraba koşturduğu bir kadının hazin macerası, kaderin faciasıdır. Bu kadının kaderi aşka kapılmak ve her seferinde de aşkı buldum derken inkisarı hayale uğramaktır. Zavallı kadını yaradılışı aşka koşturuyor ve tam yakaladığını sandığı zaman bir gölgenin peşinden koşmuş olduğunu anlıyor.

Buna eskiler «vakayii rüzmerre» derlerdi. Evet, her gün gördüğümüz işittiğimiz, bildiğimiz, bir çoğumuzun başından geçmiş basit bir vaka. Fakat bu vakanın «niçin» i «çünkü» sü yoktur.

«Bir kadının hayatı» nda kızlarından birini çok seven, ötekini hırpalıyan bir anne görüyoruz. Neden böyle yapıyor? Yaradılışı böyle. İhtiyar bir büyük baba görüyoruz. Evde hırpalanan torununu ötekinden fazla seviyor. Niçin? Yaradılışı böyle. Hırpalanan kız, kim olduğunu bile iyi bilmediği bir gence kaçıyor, genç onu gece yarısı ormanda bırakıp gidiyor. Sebep? Tıynet. Ölüm döşeğinde buluşuyorlar? Niçini yok: Kader...

Her üç tabloda bir epizod görüyoruz. Her epizodda ayrı yaradılışlarla karşılaşıyoruz. Başka başka insanların basit haleti ruhiyelerine şahid oluyoruz. Cinayete, tasalluta, intihara ramak kalıyor. Bütün bunları niçin yapıyorlar? Hiç, tıynetleri, yapılışları öyle ve bu tıynetler o kadar kuvvetli tebarüz ettirilmiş ki, insan gayriihtiyarî natürizme kapılarak, kendi kendine: Niçin? diye sormağa lüzum görmüyor.

Bunda, realitenin, mistisizmin, romantizmin, rembolizmin maddeciliğin hatta melodramın da tesiri yok değil: Bir kızını seven, ötekini hırpalıyan anne kötü tıynetli bir kadın, fakat hakikat, realitenin bir timsali; ihtiyar büyük baba İsanın bir sembolü; kız kardeşini çekemiyen kız mistik; kadın diye kuduran ve elinden kaçırdığı bir kızın arkasından, dansözün bacaklarına bakıp hıçkıran adam maddeci bir romantik ve bütün bu semboller, mistik haletler, hakikatler, hılkatler, tıynetler, karanlık, boğucu, ağlatıcı, heyecan verici ağır bir havayı nesimî içinde harekete geliyor. Bunlara kama şakasını, vapurda boğulmak tehlikesini, ölen anasının cesedi üstünde ağlıyan küçük çocuğu da ilâve edersek, melodramı da katmış oluruz.

***

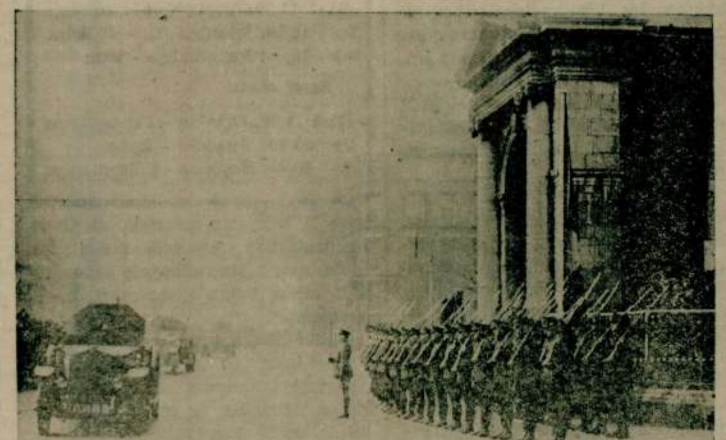
«Bir kadının hayatı» Pariste 1919 da oynandı. O zamana kadar üç perdelik eserler oynanırdı. Bu eserin dört kısım on iki tablo oluşu o zaman için bir yenilikti. 1936 da İstanbul için bile artık eskidir. Yeniliği fıkri yormamasında ve bize yeni bir ekolun muharririni tanıtmasındadır. Beğenmemiz için de, dimağımızı harekete getirmeden, «eb'adı selâse» li bir sinema seyrettiğimizi kabul ilk şarttır. Bunun için de döner sahnemizin, bir az daha çabuk işlemesi, tablolar arasında hiç fasıla verilmemesi elzemdir. Döner sahnenin ilk tecrübesi olduğu için, reji bakımından tenkide girişmiyeceğiz, rejisörün kusurları gördüğüne ve düzelteceğine kaniiz; evin içinin görünmesi, bar sahnesinde üç kısmın gözönünde bulunması, ayni zamanda hem evin içinde hem dışında geçen muhaverelerin çok iyi tatbik edilmesi ve bar sahnesinde, dansözle dansözün danslarının büyük göl ge şeklinde gözönüne getirilmesi güzel birer yenilikti.

Temsil muvaffaktı. Bütün sanatkârlar, tıynetleri, sahte evza ve etvara kapılmadan, caali hiç bir hal göstermeden, hiç yadırgatmadan ve yadirgamadan, çok tabiî oynadılar. Büyük baba rolünde Galib hem hakikat hem de timsal olmasını bildi, tabiî ve ruhlu olmakta Neyire Neyirle Cahide, biribirlerinden üstündüler. Vapurun batma sahnesinde Cahidenin biraz daha canlı görünmesi bunun içinde yolcularla tayfaların heyecanı yaygaraya boğmamaları gerektir.

1934 başlangıcında, Hamlette, dört cümlelik bir rolde gördüğünüz Samiye için: «Böyle çalışmakta devam ederse, pek yakında kendinden daha uzun bahsettirmeğe en kuvvetli namzeddir» demiştik. «Bir kadının hayatı» nda Samiye bize görüşümüzde aldanmadığımızı ispat etti. Samiye güç bir role girmişti: Kardeşini sever görünmek, sevmediğini seyredenlere ihsas ettirmek, nihayet duygusunu kardeşine karşı açığa vurmak, nadim olmak, vicdan azabına kapılmak.

Samiye, bu biribirine zıd ruh haletlerini, göz bebeklerinde, evza ve harekâtından, mimiklerinde, sahiden o hislerle yuğruluyormuş gibi canlandırdı, Yaşattı, seyredenlere hâkim olmasını bildi.

Selâmi İzzet

Irlandanın millî bayramı olan Sen Patrik yortusu Dublinde büyük merasimle kutlanmıştır. Bu münasebetle Dublinde askerî bir geçit resmi yapılmıştır. Yukarıki kılişe halkın her hangibir hareketine mâni olmak için zırhlı otomobillerin caddeden geçişini gösteriyor.

AKŞAM SPOR

Ehemmiyetli bir toplantı

Hakemler toplantı halinde

Dün akşam Güneş klübünün alt katındaki yemek salonunda T. H. K. tarafından General Aydeman şerefine bir ziyafet verilirken ve orta katta bir çay ziyafetinde gazetecileri bir araya toplayan B. Refi Bayar onlara sigorta işleri hakkında malûmat verirken, üst kattaki sporcular salonunda da İstanbul futbolünün mukadderatile alâkadar meseleler görüşülüyordu.

Evvelce bildirdiğimiz üzere futbol federasyonumuz, İstanbul futbolündeki hakem kıtlığının önüne geçmek için eski ve tecrübeli futbolcülerden istifade etmek kararını vermiş ve hakem komitesile birlikte bu futbolcüleri Güneş klübünde hazırlattığı bir çay ziyafetine davet etmişti.

İçtimada federasyon reisi B. Hamdi Emin, hakem komitesi reisi B. Sadi Karsan, baş antrenör Booth ile eski futbolcülerde Ülvi, Kemal Rifat, Şakir, Adil Giray, Ustrumcalı Hüseyin, Nedim, Sabih, Nihad, Sadri, Bürhan, Müfid, Sabit bulunuyorlardı.

Gene davet edildikleri halde her hangi bir sebeple gelemiyenler Hasan Kâmil, Ekrem, Zeki (Süleymaniye), Bedri, Kadri, Saim (Keşşaf), Arif (Süleymaniye), Edip, Hayati, Suad (tenisçi), Said Salâhaddin, Hayri Ragıp, Arif (Galatasaray), Cafer, Şükrü (Beşiktaş), ve doktor Sudi idi.

Müzakereyi açan federasyon reisi, gelemiyenlerden bir kısmının hakemlik için muvafakatlari alınmış olduğunu söyledikten sonra maksadı kısaca anlattı.

Hamdi Emin, hakemlik etmek için bilhassa iki noktanın: Takdir hakkının ve otoriter olmanın ehemmiyetine işaret ettikten sonra senelerce futbol sahasında kendisini göstermiş eski futbolcüler kadar hiç kimsenin takdir hakkına malik olamıyacağını ve oyuncular üstünde otoriteyi temin edemiyeceğini izah etti. Bunun için eski futbolcülerden, hakemlik etmeği kabul etmlerini rica ederek sözlerine nihayet verdi.

Hazır bulunan eski futbolcülerden biri, kendisinin bir aralık hakemlik ettiğini, fakat kendisine karşı gelen bir oyuncuya hiç bir ceza verilmediğini görerek hakemlikten vaz geçtiğini anlattı ve bütün arkadaşlarının, bu hususlarda tedbirler ittihaz edildiği takdirde elbirliğile çalışmağa âmade olduklarını söyledi.

Futbol federasyonu reisi, Cumhuriyet bayramından sonra toplanacak umumî merkez toplantısında bir talimatname tasdik ettirerek hakemlerin otorite ve masuniyetini temin edecek müeyyideler koymağı kuvvetle vadetti.

Nazarî bilgilerini tazelemek için hakemlerin haftada iki kere Güenş klübünde ve saha tatbikatı için de haftada bir defa ya Taksim stadında ve yahut ta Galatasaray İdman salonunda toplanmaları kararlaştırıldı.

Bu sırada klüp reisi B. Cevad Abbas Gürer tarafından klüp binası gezdirilirken general Aydeman hakemlerimizin bulunduğu salona girerek hepsinin ayrı ayrı ellerini sıktı.

Biraz sonra İstanbul futbolü için pek hayırlı saydığımız bu toplantıya nihayet verildi.

Dün lig maçlarına başlandı

Bu seneki lig maçlarının başlaması bir hayli dedikodulu oldu. Ajanla başkan anlaşamadılar, günlerce bunun dedikodusu sürdü. Sonra ajanla başkan uzlaştı, bundan millî küme gibi çok hayırlı bir netice çıktı. Bu defa da bazı klüpler müşterek imzalı bir takrirle buna da itiraz ettiler.

Fakat bu itiraz bir kuru gürültüden ibaret kaldı. Başlıyacak mı? Başlamıyacak mı? diye bütün spor meraklıları bir düşünce içinde iken nihayet dün her üç sahada birinci küme klüplerinin B takımları karşılaştılar.

TAKSİM STADINDA

Birinci müsabaka Güneş - Hilâl B takımları arasında idi. Hilâlliler gelmediklerinden Güneşliler hükmen galip addedildiler.

İkinci karşılaşma Galatasaray - Beykoz B takımları arasında yapıldı. Ve hiç ümit edilmiyen bir netice verdi. Galatasarayın galibiyeti muhakkak addediliyordu. Fakat hiç te öyle olmadı. Oldukça kuvvetli bir şekilde çıkan sarıkırmızılılar aylardanberi çok muntazam çalışan Beykozluların canlı oyunları karşısında birinci devreyi 2 - 0 mağlûp bitirdiler ve ikinci devrede ancak bir gol yapabildiler.

Maç ta bu suretle bütün ümitler hilâfına olarak 2 - 1 Beykozun galibiyetile neticelendi.

KADIKÖY STADINDA

İlk karşılaşma İstanbulspor - Topkapı B takımları arasında idi. Genç oyuncülardan teşekkül etmiş İstanbulspor baştan nihayete kadar hâkim bir oyundan sonra maçı 7 - 0 kazandı.

İkinci karşılaşma Fenerbahçe - Vefa B takımları arasında yapıldı. Fenerbahçe takımında eski merkez mühacim Muzaffer de oynuyordu. Ve birinci devre Fenerbahçenin sıkı hücumlarile geçti, arka arkaya üç gol yaparak devreyi 3 - 0 bitirdiler.

İkinci devreye başlandığı zaman çok şiddetli bir yağmur başladı. Devre ortalarında sarı lâcivertliler bir gol daha kaydederek gol adedini dörde çıkardılar. Oyunun bitmesine on dakika varken hakem oyunu tatil etti.

Şiddetli yağmuru bir sebep olarak gösteren hakemin bu hareketini hiç doğru bulmadık. Neticesi katî bir şekilde taayyün etmiş bir oyunu on dakika varken tehir etmek bir parça garip oldu. Kırk beş dakikası yağmur altında geçmiş bir oyun on dakika daha yağmur altında oynanır ve bitirilebilirdi.

ŞEREF STADINDA

Birinci oyunu Anadolu - Eyüp takımları yaptılar. Ve birinci devrede 2, ikinci devrede 1 gol yapan Eyüplüler maçı 3 - 0 kazandılar.

İkinci karşılaşma Beşiktaş - Süleymaniye arasında oldu. Beşiktaşlılar birinci devrede 3, ikinci devrede 4 gol yaptılar. Buna mukabil Süleymaniyeliler penaltıdan bir golle mukabele ettiler. Bu suretle bu maç ta 7 - 1 Beşiktaşın lehine bitti.

Bugün nerelere gidebilirsiniz

Taksim stadı:

Saat 11,30: Doğansopor-Davutpaşa
» 13,10: Güneş - Hilâl
» 15,—: Galatasara - Beykoz

Fener stadı:

Saat 11,30: Beylerbeyi-Kasımpaşa
» 13,10: İstanbulspor - Topkapı
» 15,—: Fenerbahçe - Vefa

Şeref stadı:

Saat 11,30: Ortaköy - Feneryılmaz
» 13,10: Anadolu - Eyüp
» 15,—: Beşiktaş - Süleymaniye

Pehlivan güreşleri

Cumhuriyet bayraımında bütün pehlivanları karşı karşıya göreceğiz

Cumhuriyet bayramında Türkiyenin bütün baş pehlivanlarını karşı, karşıya göreceğiz. Seneler var ki bu müsabakalar yapılamıyordu. Bundan dört sene evvel yapılan Türkiye baş pehlivanlık müsabakası büyük bir alâka uyandırdı ve Kara Ali Türkiye baş pehlivanı oldu. Üç dört senedir bu şampiyona yapılamadığı için şampiyonluk kemeri Kara Alidedir. Çünkü birbirine meydan okuyan pehlivanları bir araya getirmek kabil olmuyordu. Gelseler bile ciddî hiç bir güreş seyredemiyorduk.

Eminönü Halkevi çok yerinde bir düşünce ile bu baş pehlivanları bir araya toplamak için Cumhuriyet bayramında Türkiye baş pehlivanlık müsabakalarını tertip etti.

Ve baş pehlivanlığı kazanacak pehlivana büyük bir mükâfat koydu. Birbirine meydan okuyarak bir türlü karşı karşıya gelmiyen bu pehlivanlara kaçamak taraf bırkılmadı.

Bu yağlı güreş pehlivanları Cumhuriyet bayramında serbes güreş müsabakaları yapacaklardır.

Bir zamanlar Avrupaya, Amerikaya seyahat yapanlar, başta Koca Yusuf, Kara Ahmed, Filiz Nurullah, Kurtdereli olmak üzere bir çok Türk pehlivanları dünya şampiyonluğunu kazandılar, sırtları yere getirilemedi. Unutmıyalım ki bu pehlivanlar yağlı güreşten geçerek bir iki aylık bir çalışmadan sonra serbes güreş yaptılar ve dünyanın en sayılı pehlivanlarını birer birer yendiler, Türk gibi kuvvetli ol sözünü dünyaya yaydılar.

O koca pehlivanların bıraktığı tesirledir ki Avrupada bilhassa Amerikada bir Türk pehlivan geldi denince halk birbirine giriyor. Türkün öz sporu olan güreş himayesizlik yüzünden çok sönük bir hale geldi. Himaye edilmemekle beraber pehlivanların karşı, karşıya geldikleri vakit ciddî güreş tutmamaları, müsabakaların ekserisinin danışıklı oluşu halk üzerinde çok fena tesirler yapması da bu hale düşmesinde âmil oldu.

Eminönü Halkevi idare heyeti bunu da düşünmüş bulunuyor. Ve müsabakalarda berabere kalmağı kaldırdı. Yenişmek şarttır. Bu kararı vermekle danışıklı güreşin önüne geçilmiş olacaktır. Bu baş pehlivanları birbirlerini yenmek için bütün kuvvetlerini sarfederken ve bütün bilgilerini ortaya koymuş bir halde göreceğiz.

Müsabakaların büyük bir intizam ve ciddiyetle yapılabilmesi için alınması lâzım gelen bütün tedbirler alınmıştır. Müsabaka hakemleri de Halkevi tarafından seçilmiştir. Baş hakemlik vazifesini eski pehlivanlardan Cemal pehlivan yapacak, hakem olarak ta Suyolcu Mehmed. Tamburacı Osman pehlivan, Ali Ahmed pehlivanlarla İlhami bulunacaktır.

Güreşler dört gün sürecek, birinci, ikinci, üçüncü günler serbes güreş, pazara isabet eden son gün de yağlı güreş olacaktır.

* * *

Benzin ve petrol rüsumları indirilecek

Bu suretle kamyonla yapılan nakliyatın da ucuzlaması temin edilecektir

Başvekilimiz İsmet İnönü, tetkik seyahatleri esnasında, hayatı yüzde otuz, otuz beş nisbetinde ucuzlatmaktan bahsetmişlerdi. Başvekilimiz, bu meseleden bahsettiği sırada, motörlü vasıtalarla nakliyatın da ucuzlıyacağını, ileri sürmüştü. Bu fikir piyasada büyük bir alâka uyandırdığı için, nakliye işlerinde motörlü vasıtaların ehemmiyeti hakkında yaptığımız bir tetkiki aşağıya yazıyoruz:

Türkiyede kamyon ve otobüs nakliyatı artmaktadır. Şimendifer nakliyatının artmasına rağmen kamyon ve otobüs servisleri de çoğalmaktadır. Yalovayla Bursa, Bursayla Ankara, Konya ile Ankara, İzmir arasında mühim miktarda otobüs ve kamyon nakliyatı vardır.

Demiryollarımız henüz şark vilâyetlerine varmadığı için, oralarda kamyon ve otobüs nakliyatı daha mühim bir mevki tutmaktadır. Trabzon ile Kars, Erzurum, Van ve diğer şark vilâyetleri merkezlerine üç yüzden fazla kamyon ve otobüs işlemektedir.

Kamyon ve otobüs nakliyatının artması, benzin sarfiyatını da arttırmıştır. Yapılan hesaplara göre, 927 senesinde Türkiyede 25 bin ton kadar benzin sarfedilmiştir. Bu miktar son bir iki sene içinde 47 bin tona kadar çıkmıştır. Vaktile benzin sarfiyatı petrol sarfiyatından pek azdı, son bir iki sene içinde petrol sarfiyatı 26 bin tona kadar inmiştir. Benzin sarfiyatının beş altı sene evvelkine nisbetle iki misli artışı, memleketimizde motörlü vasıtaların ne kadar çoğaldığını daha bariz bir surette ifade etmektedir.

Fakat otobüs ve kamyon nakliye ücretleri pahalıdır. Nafıa vekâleti hayatı ucuzlatmak maksadile demiryolları tarifelerinde, bilhassa ticarî eşya tarifelerinde büyük tenzilât yapmıştı, fakat memleketimizin nakliye işlerinde yalnız demiryolları değil, ayni zamanda kamyon ve otobüs te büyük bir yer tutmaktadır. Yukarıda yazdığımız gibi, demiryollarının henüz işlemediği şark vilâyetlerinde en mühim nakliye vasıtası, kamyon ve motörlerdir. Hayatı ucuzlatmak maksadile nakliye tarifelerinde tenzilât yapılırken, motörlü vasıtalara temas etmemek büyük bir noksanlıktı. Başvekilimiz son seyahatinde bu noktaya dikkat ederek, motörlü vasıtaları ucuzlatmak için, benzin ve petrol resimlerinin indirileceğine işaret etmiştir.

Muhtelif rüsumlar yüzünden benzin ve petrol fiatleri pahalı olduğu için, kamyon ve otobüs nakliyatı da o nisbette pahalıydı. Bu yüzden, kamyonlarla nakledilen eşya da, piyasa merkezlerinde pahalı satılmaktadır. Şimendiferlerin işlemediği yerlerde, bilhassa şark vilâyetlerinde bütün nakliye hizmetleri kamyonla yapıldığı için bu vilâyetlerde eşya fiatleri diğer mıntakalara nisbetle pahalıdır, bundan başka, bu mıntakaların istihsal ettiği maddeler, Türkiyenin piyasa merkezlerinde de pahalı satılmaktadır. Meselâ: Kars ile Trabzon arasında muntazam otobüs ve kamyon seferleri vardır. Bu yol üzerinde bir kilo Kars yağının, Trabzona kadar olan masrafı 6 kuruştur. Fakat bu fiat, havaların iyi ve nakliyata müsaid olduğu devirlere mahsus fiatlerdir. Kış mevsimi geldiği zaman, kamyon navlunları daha ziyade yükselmektedir.

Benzin fiatleri ucuzlarsa, kamyonlar daha ucuza eşya nakledecceklerdir. Bu suretle şimendiferin işlemediği şark vilâyetlerinde hayat ucuzlıyacaktır.

Bundan başka şark vilâyetlerinde yetişen malları memleketimizin diğer yarlerinde daha ucuza satın alacağız. Bu suretle şark vilâyetlerinin ticareti daha ziyade genişliyecektir. Bugün Karsta yapılan gravyer peynirleri İstanbul piyasasında 70 - 80 kuruşa kadar satılmaktadır. Halbuki Karsda fiat 40 - 50 kuruş arasındadır. İstanbuldaki fiat yüksekliğinin en büyük sebebi, nakliye ücretlerinin pahalı olmasıdır. Yukarıda yazdığımız gibi, benzin fiatlerinin ucuzlaması, hayatın ucuzlamasında büyük bir rol oynıyacaktır. Bu yüzden benzin sarfiyatı artacaktır. Hükûmet feda ettiği rüsuma mukabil, fazla sarfiyat yüzünden daha ziyade resim alacaktır. Nitekim şekerin inhisar resmi indirildiği zaman, böyle olmuştu. Bu misalden cesaret alarak benzin rüsumunu indirmekte tereddüt etmeğe mahal yoktur.

A. O.

Palamut akını

Bir çifti 15 kuruştan 5 kuruşa indi

Palamut akını çoğalmış, fazla miktarda tutulmağa başlamıştır. Fiatler çifti 15 kuruştan çifti beş kuruşa kadar düşmüştür.

Limanda bekliyen dört İtalyan gemisi tamamen yükletilmiş ve gemiler hareket etmişlerdir. Her biri 70 ton mal alan bu gemilere 280,000 çift palamut yükletilmiştir.

İhracat İtalyadan başka Yunanistan, Filistin ve Bulgaristana da yapılmaktadır. Balık tuzlayıcılarında hararetli faaliyet göze çarpmaktadır.

Gayrifedere klüplerin maçları

Eminönü Halkevinden:

25/10/936 pazar günü Eminönü Halkevi tarafından tertip edilen gayri federe klüpler lig maçlarının aşağıya çıkarılan program gibi yapılacağı bildirilir.

Program:

Anafarta - Karagümrük	
Yıldız - Küçükpazar	10,45
Akınspor - Yıldız	12
Ortaköy - Lânga	13,45
Anafarta - Şark iŞmendifer	15,30
Anafarta - Şark Şimendifer	15,30

Toplantılar devam ediyor

Millî küme kararına itiraz eden bazı klüplerin hafta ortasında tekrar toplandıklarını ve bu hususta yüksek makamlara itiraz etmek üzere kararlar verdiklerini haber aldık.

Ustura ile

Kvuncunun iki parmağın kesti, kendisi de dizinden yaralandı

Hakkı adında biri Büyükhendek caddesinde kavun satarken İbrahim adında bir sarhoşla karşılaşmıştır. İbrahim bir kavun almak istemiş fakat pazarlıkta uyuşamıyarak Hakkı ile kavga çıkarmıştır. Kavgada sarhoş İbrahim cebinden bir ustura çıkararak Hakkının sol elinin iki parmağını dibinden kesmiştir. Sarhoş bu vakadan sonra kaçmak isterken düşmüş ve kendi usturasile kendisi de dizinden yaralanmıştır. Vakaya zabıta el koymuş, yaralıların ikisi de hastaneye kaldırılarak tahkikata başlanmıştır.

Vapurdan atlarken denize düştü

Dün saat 17,30 da Akay vapuru Kadıköy iskelesine yanaşırken yolculardan Muhlis atlamak istemiş, denize düşmüştür. Muhlis vapurla iskele arasında ezilmek üzere iken zorlukla kurtarılmıştır.

Burgaz adasında jeolojik tetkikler

Edebiyat fakültesi tarih, coğrafya şubeleri talebesi doçent Ahmed Ardanın nezareti altında bu sabah Burgaz adasına gitmişler ve burada jeolojik tetkikatta bulunmuşlardır.

Her akşam bir hikâye

Fedakârlık

Hulki volana oturmuş, yanında Kâmran, küçük spor otomobilini çılgın gibi sürüyordu. Arkada Muammer ile Neşide süratin verdiği sarhoşlukla birbirlerine sokulmuş, sarılmışlar, susuyorlardı.

Birden bir feryad... Araba Hacıosman bayırının bir virajından yuvarlanıyordu.

***

Doktor, beyaz gömleği içinde bütün bütün sempatik çehresile Hulkiye:

— Geçmiş olsun, diyordu, size tehlikeyi atlattığınızı artık temin ve tebşir edebilirim.

— Hastanede daha ne kadar kalacağım, doktor?

— Bunu kestiremem. Hem aceleniz ne canım? Rahatsız mısınız burada? İnsanın bu kadar sadık dostları olduktan sonra...

Doktor bunları söylerken yatağın iki tarafında oturan Kâmran ile Muammere gözlerini çeviriyordu. Hasta Muammere bakarak:

— Çok teşekkür ederim, Muammer, dedi. Çok fedakârlık ediyorsun. Bütün gün başucumdasın. Bir işin varsa gidebilirsin.

— Senin yanından ayrılmamak biraz da bir vazifedir, Hulki. Hepimiz kazadan pek hafif kurtulduk. Yalnız sen böyle yaralandın. Sana karşı âdeta bir mahcubiyet, bir vicdan azabı hissediyoruz.

Filhakika, başlangıçta Muammer böyle bir hisse düşmüştü. Onun için, her gün üç dört saat kadar dostunun yanında kalmıştı. Hulkinin yanından ayrılmıyan genç karısı Kâmran ile her gün böyle uzun uzadıya hastanın başucunda yalnız kalma yavaş yavaş Muammerde yeni bir his uyandırıyordu.

Kâmran bir dakika bile kocasının yanından ayrılmıyordu. Muammer ile Kâmran yavaş yavaş birbirlerine bakarken bu nazarlarda bir değişiklik vukua geliyordu. Onlar sanki iki ayrı dünyada doğmuşlar gibi biribirlerile anlaşmak için söze müracaat edemiyorlardı. Anlaşmayı yalnız gözler yapıyordu.

Muammer ile Kâmran birbirinden ayıran beyaz yatak sanki gittikçe ortadan kalkar gibi olmuştu. Şimdi karşılıklı bakışlar biribirlerine âdeta sokuluyor, pek samimî bir alışkınlık içinde birleşiyordu. Bir gün, hasta bakıcı kadın birdenbire içeri girdiği zaman, biribirlerinden uzakta, yatağın iki tarafında olmalarına rağmen, titremişler ve bir kabahat üzerinde tutulmuş gibi kızarmışlardı.

O akşam hastaneden beraber çıktılar. Sükût içinde sokağın kalabalığına karıştılar. Şişman bir adam Kâmrana çarpacak gibi oldu. Genç kadın ondan çekinirken bilâihtiyar Muammere sokuldu. O da genç kadının pembe cilâlı uzun ve ince elini bilâihtiyar tuttu ve sıktı. Kâmran elini çekmedi. Büyük bir pastacının önünden geçiyorlardı. Biribirlerine bakıştılar. Hiç bir şey söylemeden içeri girdiler. Bir orkestra Chopinin «Toltorf» unu çalıyordu Muammer:

— Ne güzel musiki! diye mırıldandı.

Bir günah bulutu, bir bataklıktan yükselen bir sis gibi onların maneviyatını sarıyordu.

Birbirlerini seviyorlar mıydı? Herhalde bir dönüm noktasında bulundukları muhakkaktı. Belki bu yol derin bir aşk ve ihtirasa çıkacaktı. Belki bir yabancı gibi biribirlerinden uzaklaşacaklardı.

Muammer içinden düşünüyordu:

«Yarın Hulkinin bana bir dostu diye uzatacağı eli nasıl sıkacağım?» Fakat genç kadının kırmızı dudaklarına baktıkça bütün bu ahlâkî düşünceler silinip gidiyordu. Muammer pek muztaripti. Kâmran da bir taraftan yeni bir hayat ihtiyacile tutuşurken gözünün önüne hastane odasının beyaz yatağı içinde yatan bir solgun çehre hayali geldikçe müthiş bir tereddüd içinde ezilip gidiyordu.

Birdenbire, kendi kendine söylenir gibi:

— Kabil değil, dedi. Bu pek alçakça bir şey olacak. Hulki hasta, bize bu kadar emniyeti var. Ona hiyanet edemeyiz. Ya Hulki kurtulamazsa? Ömrümüzün sonuna kadar bir vicdan azabı içinde kalmaz mıyız?

Sonra, sapsarı, ayağa kalktı. Muammere oruvar diyerek hızlı adımlarla uzaklaştı. Muammer sabit bakışlarile onu arkasından seyrediyordu. Damarlarında yeni bir kan cevelân ediyor gibiydi. Büyük bir tehlikeden kurtulmuştu. Sanki bir kâbustan uyanmıştı. Kâmranın söylediği lâkırdıları o da vicdanında hissediyor, fakat telâffuz etmeğe cesaret bulamıyordu. Nihayet, bu iş böyle temiz surette bitmişti.

Muammer âdeta rahat bir nefes alarak dışarı çıktı. Biraz yürüdü. Kaldırımın üzerinde Kâmranı gördü. Yanında bir genç vardı. Fakat dikkat edince, bunun kadınlara söz atan, sataşan edepsizlerden biri olduğunu anladı. Genç kadına yardım arzusile sokuldu ve birdenbire koluna girdi.

— Sizi gitmiş zannediyordum, dedi.

— Başım o kadar ağrıyordu ki biraz hava almak için yayan yürümek istedim.

İkisi de asabî idiler. Öteden beriden konuştular. Eskisi gibi, gayet dost konuşabilmekten, şakalaşmaktan mesud idiler. Muammer vicdanında o kadar büyük bir haz duyuyor ve kendinde o kadar metanet hissediyordu ki bir aslan ile mücadeleden çekinmiyecekti.

Sonra, gayet samimî bir dost gibi veda etti. Yalnız kalan Muammer saatine baktı. Dokuz olmuştu. Nereye gidecekti? Eve gitmekte mâna yoktu. Çünkü karısı Neşide bu gece bermutad büyük annesine yemeğe giderdi. Sinemaya gitmek ona pek tatsız göründü. Klübe gidip biraz kâğıt oynamak istedi. Bir taksiye atladı. Fakat araba Sıraservilere gelince, onu tramvay caddesinden öteki sokağa saptırdı.

Hastanenin önünde durdu. Hulkiyi o gece görmek için içinde bir ihtiyac vardı. Onun elini sıkmak, ona karşı yaptıkları fedakârlıktan kendisinin de Kâmranın da ne kadar memnun ve mesud olduklarını dilsiz bir bakışla ona ifade etmek istiyordu.

Alelâcele merdivenleri çıktı. Muammerin oda kapısına vuracağı sırada hizmetçi kadın:

— Affedersiniz, dedi. Hastanın yanında bir misafir var.

— Ya!.

— Lûtfen biraz bekleyiniz. Çok kalmaz. Hemen her akşam gelir, pek az oturur.

Hizmetçi onu aynı koridorun üzerindeki küçük bekleme odasına götürdü. Biraz sonra koridorda hafif bir ayak sesi işitildi. Muammer açık kapıdan dışarısını görüyordu. Oradan bir kadın geçti. Birdenbire Muammer boğuluyor gibi oldu. Bilâihtiyar bir elini boğazına götürdü. Hastanın yanından çıkan kadın kendi karısı Neşide idi!

Boğuk bir sesle hizmetçiye sordu:

— Her akşam gelen kadın bu mu?

— Evet. Buyrunuz şimdi hastanın yanına.

— Hayır. Vakit geç. Kendisini rahatsız etmemek daha iyi olacak. Gidiyorum ben.

Hikâyeci

KARİ MEKTUPLARI:

Geceleri bebek hattına işliyen tramvaylar

Maruf bir okuyucumuz yazıyor:

Saat on birden sonra Eminönünden kalkan Bebek tramvayları çok intizamsız hareket etmektedir. Çünkü geç saatlerde tramvayların Eminönünden kalkması, vatmanlarla biletçilerin elinde kalmıştır. Son tramvayın hareketinden evvel kaldırıldığı da ve yolcuların bu arabaya yetişemedikleri vakidir. Tramvay şirketinin gece saat on ikiden sonra bir araba daha işletmesi sinema ve tiyatrodan dönen halkın evlerine gitmelerini kolaylaştırması bakımından çok faideli olacaktır.

[*Akşam:* Doğruluğuna emin olduğumuz bu okuyucumuzun bu şikâyetini ehemmiyetle tramvay şirketinin dikkat nazarına vazediyoruz. Tramvay arabalarının tarife mucibince hareket ettirilmesi lâzımdır. Ortaköy, Kuruçeşme ve Bebekte oturanlar için de şirketin gece saat 12 den sonra bir araba daha tahrik ettirmesini dileriz.]

Radyo

25 Teşrinievvel Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Çay saati, dans musikisi. 19,30 Konferans, doktor Şükrü tarafından. 20 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Plâkla sololar. 21,30 Orkestra. 1 - Suppe: (Pikdam) uvertür. 2 - Tosti: (İdeal, romans). 3 - Thome: (Yapraklar altında). 4 - Puccini: (Toska operasından parçalar). 5 - Drigo: (Esmeralda balesinden Andante). 6 - Drigo: (Çingene dansı). 7 - Kalman: (Fasohingafee) operetinden parçalar. 8 - Benatzki: (Sevilde bir gece) tango. 22,30 Ajans ve borsa havadisleri. 23 SON.

26 Teşrinievvel 936 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14.00 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Çay saati, dans musikisi. 19,30 Çocuklara masal, İ. Galib tarafından. 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları.

21,00 Plâkla sololar. 21,30 Orkestra. 1 - John. Strauss (Binbir gece operetinden entermezzo). 2 - Puni (Flüt ve klarinet için Entermezzo). 3 - Thomas (Minyon operasından) parçalar. 4 - Albeniz (Katalanya şarkısı). 5 - Albeniz (Granada serenadı). 6 - Jones (Geisha) operetinden parçalar. 7 - Lehar (Senin kalbin benim kalbimdir) şarkı. 23,30 Ajans ve borsa havadisleri. 23.00 Son.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Halâskâr Gazi caddesinde Halk, Taksim: Nizameddin, Tarlabaşı Nihad, Beyoğlu: Kanzuk, Dairede Güneş, Galata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Hüsnü Haydar, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabye, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ali Rıza, Şehremini: Ahmed Hamdi.

KARA YELKENLİ KADİRGA

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No. 134

— Onu, güneş batarken, anasının göğsünde parçalayıp öldürünüz!

— Ya anasını?..

— Öğlunun ölümünü gördükten sonra, onu boğup cesedini denize atınız!

Emmonun dediklerini yaptılar.

Ramazanın oğlunun ölümü, Neron devrindenberi eşi görülmemiş bir facia idi. Ramazan paşanın karısı ölürken:

— Unutmayın ki benim İstanbulda bir oğlum daha var, dedi, benim öcümü elbette bir gün sizden o alacak!

Emmonun gözü bir şey görmediği gibi, kulakları da bir şey işitmiyordu.

Ne muztarib bir ses.. ne bir feryad. Sadece haykırıyordu:

— Türklerden öc almak fırsatını kaçırmadığıma memnunum.

Ve bu hızla elindeki hançerini (Âfitab) ın göğsüne sapladı:

— Seni de öldüreceğim, kaltak! Seni gördükçe kanım tutuşuyor.. tahammülüm taşıyor

«EMMO'NUN BAŞINI SENDEN İSTERİM!»

Sultan Murad bir gün, korsan Emmonun yaptıklarını duydu. Ramazan paşanın İstanbuldaki oğlu saraya giderek:

— Anamı, kardeşimi öldüren bu adamı cezasız mı bırakacaksınız?

Demiş ve padişahı Venedikliler aleyhine - haklı olarak - tahrik etmişti.

Murad, Yunus reisi saraya çağırttı:

«— Emmonun başını senden isterim, Yunus! Onu Akdenizde bulacak ve kafasını koparacaksın!» dedi.

Bu hâdise İstanbuldaki Venediklileri ve bilhassa Venedik balyözünü müşkül vaziyete düşürmüştü.

Piyer Emmo bu vahşiyane hareketle iki devlet arasındaki - bilhassa Venediklilerin o sırada hiç te bozmak istemedikleri - sulh bağlarını koparmağa meydan vermiş oluyordu. Bereket versin ki, işe Venedikli Baffa (Safiye sultan) karışarak Venedik elçisinin hayatını kurtarmıştı. Yoksa elçinin Yedikule zindanlarına atılmamasında bir sebep yoktu. Elçi korkudan titriyor ve mütemadiyen el altından Haseki sultan (Baffa) nın yardımını istiyordu.

Baffa:

— Bu işte bir yanlışlık olsa gerek.. Venedik cumhuriyeti Osmanlı devletinin dostluğunu kaybetmek istemez.

Diyerek padişahı yatıştırmıştı.

Gene onun teklifi üzerine Venediğe bir memur gönderilmesine de karar verilmişti. Hasan çavuş, sadrazamdan talimat alarak, Venedik hükûmetinden tarziye istemek üzere derhal yola çıkarıldı.

Sadrazam, Venedik cumhurluğuna yazdığı bir mektupta çok şiddetli ve tehdid edici bir lisan kullanmıştı: «Ramazan paşanın gasbedilen bütün servetinin iade edilmediği ve gönderdiğimiz memura tarziye verilmediği ve bu gibi hâdiselerin önü alınmadığı takdirde bütün sulh esasları bozulmuş addedilerek, Türk donanmasına İtalyan sularına hemen hareket etmesi emri verilecektir.»

Bu tehdid mektubunun meali İstanbulda da ecnebiler arasında şayi olmuş ve herkesi müthiş bir korku sarmıştı.

İstanbuldaki Venedikli tacirler de elçiyi sıkıştırarak, Venedik cumhurluğunun Türklerle herhangi bir sebepten dolayı bozuşmamasını istiyorlardı.

Aradan bir ay bile geçmemişti.

Yunus reis donanmasını hazırlamış, yola çıkmak üzere gemileri Sarayburnuna çekmişti.

***

VENEDİK SENATOSU, EMMO'NUN İDAMINA KARAR VERİNCE..

Hasan çavuş Venediğe vardığı zaman, donanma kumandanı Emmo Venedikte bulunuyordu.

Senato reisi sinyor Ciovani sadrazamın mektubunu Senato azalarına okuyarak:

— Türkler tarziye istiyorlar, ne diyorsunuz?

Diye sordu.

Senatörlerin hepsi de harbden yılgın bir vaziyette idiler.

— Tarziye istemek Türklerin hakkıdır. Çünkü Emmonun yaptığı haydutluktur.

Diye cevap verdiler.

Emmonun yaptığı işin haydutluktan başka bir şey olmadığını söyliyen Senato azalarından cesaret alan sinyor Ciovani:

Türkler Emmonun cezalandırılmasını da istiyorlar.

Dedi. Azalar buna da itiraz etmediler.

— Mademki bugün İstanbulda padişah karısı olan Venedikli Baffa bize sulh ve sükûn tavsiye ediyor.. Emmoyu cezalandırmaktan başka ne yapabiliriz?

Osmanlı devletinin cellâdı gibi Senatoda dinleyici sıfatile bulunan Hasan çavuş, Senato reisine:

— Emmonun cezası idamdır. İstanbulu ancak onun idamile teskin edebilirsiniz!

Demişti.

Ciovani o gün Senatodan bu kararı almakta da müşkülât çekmedi.. ve Senatonun kararını gece Venedik mahkemesi tasdik etti. Ertesi sabah Sen Pol köprüsü başında Piyer Emmonun başı kesildi.

Venedik cumhur reisi sadrazama cevab olarak yazdığı mektubun sonunu şu cümle ile tamamlamıştı:

«... Piyer Emmonun başı, gönderdiğiniz elçinin gözüönünde vuruldu. Venedik cumhuriyeti, Türkiye ile dostluğunun devamını arzu ettiği içindir ki, en büyük kumandanının başını bu gayenin istihsali uğrunda feda etmekten çekinmemiştir...»

***

İSTANBUL SOKAKLARINDA DOLAŞAN TİLKİLER!..

İyi bir tesadüf eseri olarak, Hasan çavuşun Venedikten döndüğü gün Yunus reis de donanmasile Sarayburnundan hareket etmek üzere bulunuyordu.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

TÜRKÇE, ALMANCA, İNGİLİZCE, FRANSIZCA — Dört lisanı iyi bilen tecrübeli muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat veya bütün gün çalışır. Adres: Galata posta kutusu No. 1323. — 4

İŞ ARIYORUM — 935 - 936 yılında İstanbul erkek lisesi mezunlarındanım, kolejde dört sene okuduğum için İngilizcem kuvvetli olmakla beraber tercüme ve mâüklemeye kudretim vardır. Her gün öğleden sonra çalışmak üzere hususî ve resmî müesseselerde iş arıyorum. Akşamda (S.) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARIYORUM — İstanbul lisesi mezuniyim Almanca biliyorum. Gerek hususî gerek resmî müesseselerde öğleden sonra çalışmak için iş arıyorum. Akşamda ME - 2 rümuzuna mektupla müracaat. — 1

2 — İşçi arıyanlar

ACELE GENÇ BAYANLAR YÜKSEK MAAŞLA İSTİYORUZ — Beyoğlu İstiklâl caddesi 205 No. Spor Parka müracaat. —

GENÇ BAYAN ARANIYOR — İstiklâl caddesi 123 numarada, dünyada resmen tanınmış tek mekteb olan Paris yüksek güzellik mektebinden diplomalı bir mütehassısın ve birinci sınıf bir cildiye doktorunun nezareti altında açılacak olan Güzellik enstitüsü için yetiştirilmek ve çalıştırılmak üzere iki tahsil görmüş, lisan bilir genç bayan aranıyor. Mektupla 630 posta kutusuna yazılması. — 1

MÜREBBİYE ARANIYOR — 9 yaşındaki bir kız çocuğa Almanca ve Türkçe öğretebilen bir kadın mürebbiye aranıyer. Piyano öğretenler tercih edilir. Arzu edenlerin aşağıdaki adrese tahriren müracaatları. Kuruçeşme yeni sokak No. 1 — 2

3 — Satılık eşya

KOMPR'ME MAKİNASI — İşler bir halde orta karar bir makina aranıyor İş ecza deposuna müracaat. —

125 LİRAYA — Az kullanılmış Alman markalı çok iyi bir piyano iskemlesi ile beraber acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazar Duduodalar sokağında 26 No.lı dükkânda İlya. —

SATILIK KELEPİR PİYANO — Bir Fransız markalı ve çok güzel piyano satılıyor. Adres: Şişli (Celâlpaşa) Harzimşah sokak No. 8. Her gün 12-15 e kadar. — 1

TORNA MAKİNESİ ARANIYOR — Çalışmak irtifaı 400 m. m. uzunluğu 2 m. teklifler Akşamda (PR6) rümuzuna verilecektir. — 1

ŞOFÖRLERE — Bir ton odun taşıyabilecek küçük kamyoneti olan, bahçekapı Agopyan han 15 No. da Bay İbrahime müracaat etsin. Beş ay daimi iş var. — 2

(250) LİRAYA — Temiz kullanılmış her şeyi mükemmel ve yeni dört kişilik spor Sitroen markalı otomobil, sahibinin anadoluya gitmesi dolayisile acele satılıktır. Dört şişe benzinle 250 kilometre kateder. Kurtuluşta Kurtuluş garajında Bay Hasana müracaat. —

4 — Kiralık-Satılık

3000 LİRAYA MAKTUAN ACELE SATILIK EV — Kabataşta Ömer Avni mahallesinde Acıçeşme sokağında on iki odalı, iki kuyu, elektrik, terkos ve iki sokağa cephesi olan 432 metre arsalı 5 No.lı ahşap hane satılıktır. İçindeki bayan Ayşeye müracaat. — 1

KİRALIK DEPO — Galâta Perşembe pazarında Zincirli Han 1 No.lı depo boş ve kiralıktır. Anahtar Perşembe pazarında Ticaret Han odabaşıdadır.

PANSİYON ARANIYOR — Bekâr bir gencin ihtiyaçlarını temin edecek mobilyalı bir pansiyon aranıyor. İstanbulda olması şarttır. Akşamda ilân memuruna müracaat. Telefon 24240. — 1

HEM KIŞLIK, HEM YAZLIK — Beşiktaş Hayrettin İskelesi 13 No.lı apartımanın beş ve üç odalı banyo, hava gazı, elektrik ve terkosu havi iki dairesi kiralıktır. İstiyenler gezebilir. Pazarlığı Beyoğlu İstiklâl caddesi Ağacamii karşısında 133 numara, öğleden sonra doktor Hayri Ömere müracaat. Telefon: 43586. — 2

BEYOĞLUNDA KİRALIK MÜKEMMEL APARTIMAN — Ağahamamı Faik paşa sokağı 25 No. lı Karci oğlu apartımanın ikinci katı 32 liraya kiralıktır. 6 oda banyo, açıklık ve güneşlidir. Kapıcıya müracaat. — 2

BULUNMAZ BİR FIRSAT — Çok işlek bir yerde büyük ve lüks bir bakkaliye mağazası sahibinin taşraya gideceğinden devren satılıktır. Şerait uygundur. Akşamda FD-6 rümuzuna mektupla müracaat. — 4

KİRALIK EV — Şehzadebaşında Feyziye caddesinde 28 No. lı üç ve altı odalı iki daireli hamam ve bahçeli ahşap ev kiralıktır. Bekçiye ve bayazıdda Elektrik şirketi yanında diş hekimi Hüsamettine müracaat TeL. 22502 — 4

LÜKS KİRALIK APARTIMAN — Kadıköyünde Moda caddesinde Mühürdar tramvay durak yerinde 226 No. lı apartımanın bir dairesi kiralıktır. 5 oda, banyo, kalorifer, sıcak su mevcuttur. Müracaat: Telefon 42392 — 2

KİRALIK EV — Tekmil konforu havi beş odalı, Çenberlitaş cami sokak talebe yurduna bitişik. No. 76 — 2

ACELE DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — Askerlik dolayısile işlek bir mevkide bulunan tütüncü dükkânı satılıktır. Bayazıd üniversite caddesi 27 No. ya müracaat. — 3

SATILIK ECZANE ARANIYOR — İstanbulda işlek bir eczane aranıyor. Yeni postane caddesi Ananyadi hanında Zaman ecza deposuna müracaat. —6

KİRALIK — Beş oda, banyo, kapıcı, su beraber 42 liraya kiralıktır. Beyoğlu Melek sineması karşısında Kuloğlu sokağında 7 numaralı Fesçizade apartıman kapıcısına müraacaat. —6

KARAKÖYDE — Matbaa, ardiye, fabrika, garaj, han inşasına ve her türlü ticarete elverişli iki caddeye yüzü olan arsa ve dükkânlar toptan ve ayrı ayrı (satılık ve kiralık) çok ucuz, çok güzel, tarifle mümkün değil, menfaatiniz için bir defa görmek ve doğruca mal sahibile görüşmek lâzımdır. Karaköy Topçular Necatibey tramvay caddesi 110 - 112 - 114 - 116. — 4

KİRALIK APARTIMAN DAİRELERİ — Beyazıtta Mercanda Örücüler Örücüler yokuşu başında her tarafa yakın köşe başında Mercan apartımanında bütün konforu tamam küçük ve büyük daireler kiralıktır. Kapıcıya müracaat. — 7

MKTUAN 2000 LİRAYA ACELE SATILIK EV — Büyükdere, Piyasa yeri, ıskeleye iki dakika mesafede İspanya sefarethanesi kurbunda Lokanta sokağında sekiz odalı, yağlı boyalı, altı kâgir, üstü ahşap, terkosu, elektriği mevcut 26 numaralı sırf mülk hane satılıktır. Büyükderede tellâl bay Şevkiye müracaat. — 1

KİRALIK ODA — İyi bir aile nezdinde mobilyalı bir oda kiralıktır. Manzarası mükemmeldir. Huzur ve rahat temin edilmiştir. Her gün saat 17 den sonra ve pazar günleri sabahtan akşama kadar görülebilir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa mezarlık sokak Bay Bekir apartımanı No. 27 dahili No. 3 adrese müracaat. —

KİRALIK LÜKS APARTIMAN — Taksimde Abdülhak Hamit caddesinde 34 No. lı apartıman bir dairesi kiralıktır. Beş büyük iki küçük oda, kalorifer, sıcak su, asansör, bol güneş uygun fiat. Telefon: 4,4353 — 1

KİRALIK APARTIMAN — Fatih parkının üst köşesinde 80 numaralı, altı odalıdır. Konfor, hava, nezaret mükemmeldir. Parka karşı olan bahçe de bu daireye mahsustur. Birinci kata müracaat. — 1

SATILIK KÖŞK — Paşabahçesinde Şekerpare sokağında beş numaralı fevkalâde nezaretli dışı kâmilen, dahili kısmen yağlı boyalı 7 odası iki büyük sofası bir büyük taşlığı ve büyük bir mutfağı, hamamı, 3 helâsı, kileri, büyük çok muntazam bir bahçesi, kuyusu, ahırı, odunluk ve kömürlükleri, bahçesinin önünde demir parmaklıklı çini döşeli denize nezaretli büyük bir taraçası, elektriği ve telefonu bulunan köşk satılıktır. Taliplerin görmek ve görüşmek üzere Akşam matbaasında Klişe atelyesinde bay Fuada müracaatları. Telefon 20113. — 12

ACELE SATILIK EV VE ARSA — 4 oda, elektrik, terkosu mevcut olan ve tramvaya nazır hane arsasile satılıktır. Sirkecide Orhaniye caddesinde 32 numaraya müracaat. — 2

1500 LİRAYA SATILIK KÂGİR HANE — 9 oda 1600 arşın bahçe Kuzguncukta Bozacı sokağında 4 numaralı ev satılıktır. Yanındaki haneye müracaat. — 8

BEYOĞLUNUN MERKEZ YERİNDE — Terzi, moda, atelyesi, doktor yazıhanesi veya ikametgâh olmağa elverişli dört oda, mutfak ve banyoyu havî bir daire kiralıktır. İstiklâl caddesi (Şık) sineması karşısında 156 numaralı «İstiklâl apartımanı kapıcısına müracaat. — 5

KİRALIK APARTIMAN — Ayaspaşa, cami sokağı, Ülkü apartımanı: 4 oda bir sofa, kalorifer, sıcak su, banyo, asansör. Tel. 20107 —

KİRALIK YALI — Bebekte Sağlık apartımanı. 4 oda, kalorifer, elektrik, havagazı, sıcak su, banyo, kayıkhane Tel. 20107. —.

KİRALIK APARTIMAN — Yüksekkaldırım Lülecihendek sokağı köşedeki apartımana müttesil 131 No. Hacı Ali paşa apartımanı denize nezareti mükemmel beş oda 38 lira, üç odalı 20 lira içindekilere müracaat. — 5

SATILIK MANDRA — Zeytinburnu civarında büyük ve modern bir mandra satılıktır. Bir çok müştemilâtı ve 10 dönüm arazisi ve dört odalı bir evi vardır. Satın almak isteyenler Akşamda M. B. rümuzuna mektupla müracaat.—5

5 — Müteferrik

ALMAN PROFESÖR — İyi aileye mensub 36 yaşlarında faal bir muallim seri usüllerle Almanca, Fransızca ve İtalyanca dersleri vermektedir. Bu lisanlar üzerine tercüme yapar. (İyi bir aile nezdinde mobilyalı bir oda mukabilinde ev içindeki küçük ve büyüklere parasız ders verebilir.) Akşam gazetesine E.P. rümuzuna mektup gönderilmesi. — 3

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 8

BİR ALMAN PROFESÖRÜ — Fransızca, İtalyanca ve Almanca lisanlarını son ve seri metodlarla öğretiyor. Yalnız veya grup halinde hususî ders verirl Ücret ehvendir. Akşam gazetesine, F. P. rumuzuna mektupla müracaat. — 1

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En aksı bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden Bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat. —6

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. — 9

Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjelı Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas program: Mükâleme, tercüme, imlâ, tahrir usulü. Aylıklar: (A) kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. — 4

İstanbul Erkek Lisesi Satınalma Komisyonundan:

İstanbul Erkek lisesi için 1365 lira muhammen bedel içinde «100» tane sınıf sırasının açık eksiltmesi 26/10/936 pazartesi günü saat 11 de İstanbul liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır. İlk teminat 102 lira 37 kuruştur. Bu işe gireceklerin yeni yıl ticaret odası vesikasile bu gibi sıra işleri yaptıklarına dair resmî dairelerden verilmiş belge ve ilk teminat makbuzlarile komisyona gelmeleri lâzımdır. Şartname ve resimler her gün mektep idaresinden görülebilir.
(2035)

İstanbul Erkek Lisesi Satınalma Komisyonundan:

İstanbul Erkek lisesi için 200 ton tüvenan kömürü açık eksiltme ile satın alınacaktır. Kömürün eksiltmesi 28/10/936 çarşamba günü saat 10 da İstanbul liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır. Muhammen fiat beher ton için 14 lira 50 kuruştur. İlk teminat 217 lira 50 kuruştur. Şartnamesi hergün mektep idaresinde görülebilir. İsteklilerin Ticaret odasının yeni yıl vesika ve teminat makbuzları ile gelmeleri. (2084)

Hukuk Fakültesi İktisat ve İçtimaiyat Enstitüsü Direktörlüğünden:

Enstitümüzün 1935 - 1936 ders yılına mahsus yazılı imtihanı 3/XI/936 salı günü saat 9 da yapılacaktır. Alâkadar talebenin imtihan için kaydedilmek üzere Seminer sertifikalarile birlikte 27/X/936 tarihine kadar Enstitü direktörlüğüne baş vurmaları ilân olunur. (2409)

Havayolları Devlet İşletme İdaresinden:

1 — 25/10/936 dahilden itibaren İstanbuldan Ankaraya yolcu tayyaremiz saat 14,30 da hareket edecektir.

2 — İstanbulda Ankara yolcularımızı Yeşilköye Nakledecek idare otobüsü dahi 25/10/936 «dahil»den itibaren Karaköy Posta T. T. şubesi önünden saat 13,30 da hareket edecektir.

Sayın yolculara ilân olunur. (2476)

ALMANCA DERSLERİ — Almanyada tahsil görmüş bir Türk Bayan, en modern metodlarla Almancayı kısa bir zamanda öğretmektedir. Akşamda A. M. rumuzuna mektupla müracaat. — 9

DERS — Bir Türk öğretmen tarafından her gün oğleden sonra İngilizce ve Fransızca dersleri verilir ve tercüme yapılır. Akşamda Öretmen EK rümuzuna mektupla müracaat. —

ALMANCA, İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — (Bahusus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir. Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir. (Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 6

ÇABUK FRANSIZCA ÖĞRENMEK İSTİYOR MUSUNUZ ? — Diplomalı bir Fransız bayanı pratik ve seri bir usulle size temiz bir lisan öğretir. Hiç vakıt geçirmeden gazeteye "D. V. D.,, rümuzuna yazile müracaat edin. Kaybedeceğiniz her bir gün bir adım ilerlemek fırsatını kaçırmanız demektir. —

ALMANCA DERSİ — Diplomalı bir Alman Bayan ders, mükâleme ve gramer gösterir. Akşamda E.N. Rümuzuna mektupla müracaat. — 1

Mektuplarınızı aldırınız
Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden
İT - DVD - MP - GFV - MK - AM
RST - TK - NK 280 - AP - ML
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Emniyet Işleri Umum Müdürlüğünden:

1 — 936 senesi için zabıta memurlarına yaptırılacak 1700 adet Kaput 20 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Kaputların ihalesi 5/11/936 perşembe günü saat 15 de Ankarada Emniyet işleri umum müdürlüğünde teşekkül eden komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girecekler kaputların muhammen bedeli olan 23120 liranın % 7,5 nisbetinde 1734 liralık muvakkat teminat mektubu veya makbuzu ile 2490 sayılı kanunun 2 inci ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale vaktinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

4 — Taliplerin nümune ve şartnamesini görmek ve fazla izahat almak üzere her gün sözü geçen komisyona müracaat etmeleri.

(1449) (2303)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

1 inci işletme mıntakasında Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde aşağıda mevkii, miktarı muhammen bedeli ve teslim müddeti muvakkat teminatı yazılı 6 mahalde balast ihzar ve vagonda veya ocakda teslimi kapalı zarf usulü ile ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 27/10/936 salı günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası adhilindeki 1 inci işletme komisyonunda yapılacaktır.

35280 liralık işe ait şartnamelerle mukavele projesi 90 kuruş mukabilinde ve diğer işlere ait şartnameler ve mukavele projelerid parasız olarak komisyondan verilmektedir.

İsteklilerin 2490 No. lu arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ve şartnamede yazılı ehliyet ve diğer vesaikle ve her iş için hizasında yazılı muvakkat teminat makbuzlarile her iki teslim şekline göre fiat teklifini havi zarfların üzerine hangi mahaldeki Balast için olduğu yazılmak suretile eksiltme saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde Haydarpaşada komisyon reisliğine vermiş olmaları ve teklif sahiplerinin de eksiltme günü saatinde hazır bulunmaları ve ayrıca izahat almak isteyenlerin de Haydarpaşa-da yol baş müfettişliğine müracaatları lâzımdır. (1886)

Mevkii	K. L. M.	Beher metre mik'ap muhammen bedeli Vagonda teslim	ocakta teslim	müddeti teslim	Bedeli lira	Mik. M3	muvakkat teminatı lira
Doğançay	147+800	147 kuruş	143 kuruş	9 ay	35280	24000	2646
Mekece	184+000	138 »	134 »	6 »	5520	4000	414
Mekece	186+000	138 »	134 »	9 »	19320	14000	1449
Vezirhan	217+000	138 »	134 »	6 »	5520	4000	414
Bozüyük	258+000	147 »	143 »	9 »	22050	15000	1654
Polatlı	479+000	138 »	134 »	6 »	6900	5000	517 1/2

Iktisat Vekâletinden:

1 — Vekâletimiz Deniz Ticareti Müsteşarlığı için beher nüshası 21X29 eb'adında tahminen (50) formadan ibaret olmak üzere (1200) nüsha (ARSIULUSAL) işaret kitabının bastırılması şartnamesi mucibince on beş gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnamesini görmek isteyenlerin İstanbulda Deniz Ticareti ve Ankarada Vekâlet Levazım müdürlüklerine müracaat etmeleri.

3 — Münakasa 3/11/936 perşembe günü saat 10 da Ankarada Vekâlet Deniz Nakliyatı umum müdürlüğünde müteşekkil komisyonda icra edilecektir. İsteklilerin % 7,5 hesabiyle (450) liralık muvakkat teminatı yatırılmak için Levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (1378) (2237)

Konya ile de Telefon konuşması açılıyor

Istanbul Telefon Direktörlüğünden:

1 — 29 Teşrinievvel 1936 tarihinden itibaren Konya ile Afyon, Eskişehir, Ankara ve İstanbul arasında şehirler arası telefon konuşması açılacaktır.

II. — Konya ile Afyon, Eskişehir ve Ankara arasında beher adî üç dakikalık konuşma yetmiş beş ve Konya - İstanbul arasında beher adî üç dakikalık yüz kuruştur.

III. — Konya ile Afyon, Eskişehir, Ankara arasında yaılacak konuşmalar daimidir.

Konya - İstanbul konuşmaları çift saatlerde yapılacaktır. Muhterem halka ilân ederim. (2459)

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1763	Küçükpazar Sarıdemir	Kıble çeşmesi	E. 8 Y.8-10-10/1 10/2	Ahşap dükkân ve arsanın 35/360 his.	450 A. arttırma
3389	Mahmud paşa	Medrese	6	41 M. arsanın 40/60 his	360 »
3395	Kadıköy Osmanağa	E. Ulu suluk Y. Taşocağı	E. 17 Mü.	Harap çimento fabrikasını havi 13 dönüm bağ yeri	2400 K. zarf
3440	Tophane	Cabbar çıkmazı	4 1264 harita	56,50 metre arsa	290 A. arttırma
3441	Üsküdar İcadiye	Çifteçınar	E. 6 Mü. Y. 55	97 metre arsa	100 »
3464	Beyoğlu Hüseyinağa	Çalgıcı	E. 9 Y. 13	25 metre arsa	200 »
3564/10	Kadıköy Osmanağa	E. Hristo vergi Y. Reşitağa	72 harita 10	118 metre arsanın 4/6 his.	320 »
3564/11	Kadıköy Osmanağa	E. Halitağa Y. Salkım	E. 25 Mü. 62 harita 9	118 metre arsanın 4/6 his.	320 »
4644	Yeniköy Molla çelebi	E. Kiremitçi Y. Bahçe	E. 23 - 25 Y. 16 - 18	2 ahşap hanenin 4/15 his.	140 »
5441	Büyükdere	Büyükdere caddesi	E. 80 - 82 Y. 95 - 97 Mahallen 95	Bahçeli kâgir hanenin 1/3 his.	340 »
5624	Bostancı Çatalçeşme	Çatalçeşme	11 - 15 Harita 61	356 metre arsa	220 »
5625	» »	» »	11 - 15 Harita 60	356 metre arsa	220 »
5626	» »	» »	16 Mü. Harita 36	207 metre arsa	130 »
7322	Fener Tahtaminare	Külhan	E. 24-26 Y. 30	129 metre arsa	260 »
8320	Sarıyer Yenimahalle	E. Birinci Y. Yeni Selimiye	E. 5 Y. 7	Ahşap hane	320 »

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 9/11/936 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Eskişehir Memleket Hastanesi Baş Tabibliğinden:

Hastanemizde lüzumu olan 1827 lira yirmi beş kuruş muhammen bedelli 132 kalem tıbbî ecza ve malzeme ile 729 lira yirmi kuruş muhammen bedelli 73 kalem cerrahî âlât ve laboratuvar malzemesi 25/10/936 tarihinden itibaren on beş gün müddetle ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye ait şerait ve listeler İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım direktörlüğü ile Eskişehir Memleket hastanesi Baş tabipliğinden istenilebilir. İhale 10/11/936 tarihine müsadif salı günü saat on dörtte Eskişehir ilbaylığı Daimî encümeninde yapılacağından isteklilerin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçelerile uzulüne göre müracaatları. (2463)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

SATILIK ARSALAR

Boğaziçinin en kıymetli ve şerefli mevkiinde halen kömür deposu olarak kirada bulunan iki parça arsa:

Değeri Lira K.	Pey parası Lira K.	
14535 00	1095 00	Boğaziçi Kuruçeşme mahallesinden Kuruçeşme caddesinde eski 105 yeni 119/2 harita No. 2-3242 metre murabbaı arsa.
15832 50	1190 00	Boğaziçi Kuruçeşme mahalle ve caddesinde eski 105 yeni 119/3-2 harita numaralı 3533 metre murabbaında arsa.

Kuruçeşmede bir tarafı tramvay caddesile mahdut deniz kenarında kâin sahilhaneden müfrez ve yukarıda muhammen kıymetlerile mahalle, sokak ve harita numaraları ve miktarları yazılı halen kömür deposu olarak kullanılan iki kıta arsa sırf mülk olmak üzere ayrı ayrı satılmak üzere kapalı zarf usulile 20 T. Evvel 936 tarihinden itibaren açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 4 T. Sani 936 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te Beyoğlu vakıflardirektörlüğünde komisyon önünde yapılacaktır.

Taliplerin müzayede, münakasa ve ihalât kanunu ahkâmına tevfikan muhammen kıymetlerin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkatelerini ve teklif mektuplarını muhtevi zarfları tayin olunan günde ihale saatinden evvel komisyona tevdi eylemeleri ve haritalarını görmek ve şeraiti saireyi anlamak isteyenlerin her gün öğleden sonra müdiriyeti mezkûre mahlûlât kalemine müracaat eylemeleri (2090)

• İstanbul belediyesi ilânları •

Belediye makinelerine lüzumu olan 62000 litre motorin açık eksiltme gününde isteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Bir litre motorine 6 kuruş fiyat biçilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No.lı kanunda yazılı vesika ve 279 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (Bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 26/10/936 pazartesi günü saat 14 te daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2071)

	Muhammen bedeli	İlk teminat
Fatih Kadı çeşmesinde Medrese sokağında Muit Ahmet efendi medresesi ankazı	280 L.	21 L.
Balatta Karabaş mahallesinin eski Dibek yeni Yalı sokağında beş No.lı ve eski 74 ve 74mükerrer kâgir evin enkazı	200	15
Balat Karabaş mahallesinde eski Dibek yeni muhtar Palambo sokağında yeni 2, 2/1 eski 136, 136/1 No.lı kâgir dükkânın ve evin ankazı	100	7.50
Balat Karabaş mahallesinde eski Dibek yeni Yalı sokağında yeni 3 eski 74 mükerrer No.lı kâgir evin ankazı	120	9
Balat Karabaş mahallesinin eski Dibek yeni İngiliz limanı sokağında eski 13 yeni 144 No.lı kâgir ev ankazı	150	11,25

Yukarıda muhammen bedelleri ve ilk teminatlarile semtleri yazılı ev ankazı satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (Bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 26/10/936 pazartesi günü saat 14 te daimî encümende bulunmalıdırlar. B.) (2032)

Ankara ikinci Sulh Hukuk Mahkemesinden:

36/1229 Ankara Posta ve Telgraf umum Müdürlüğü mutemedi Fehmi nezdinde gelini Servere.

Ankara posta telgraf idaresi vekili avukat Ali Riza Acara tarafından posta memuru bulunudğunuz 928 senesi nisan maaşından fazla mehuzunuz olan 43 lira kırk dört kuruşun tahsili hakkında aleyhinize açılan davanın yapılmakta olan mahkemesinde ikametgâhınızın meçhuliyetine mebni ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan duruşma günü olan 10/11/936 saat 9 da mahkemeye gelmediğiniz takidrde hakkında giyap kararı verileceği ilânen bildirilir. (2454)

İstanbul Defterdarlığından:

Boğaziçinde Balta limanında Balıkçılık mektebi olarak kullanılan Balta limanı sarayı arkasında yeni Refikbey caddesinde kâin 4 No.lı ahırlarla 8496 metre murabbaında meydanlık ahırların 94 lira on beş kuruşluk tamiratı kiracıya ait olmak şartile yılda 179 lira bedel üzerinden üç sene müddetle ve açık arttırma usulile kiraya verilecektir. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 5/11/936 perşembe günü saat on dörtte yüzde 7,5 pey akçelerile Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (2354)

İstanbul Defterdarlığından:

	Senelik muhammen Kira bedeli Lira
ÇAKMAKÇILAR — Valide hanı birinci kapı alt kat 3 numaralı dükkân:	36
ÇAKMAKÇILAR — Valide hanı birinci kapı alt kat 3/1 sayılı yazıhane:	36
ÇAKMAKÇILAR — Valide hanı birinci kapı alt kat 3/2 sayılı yazıhane:	36

Yukarıda yazılı mallar 10/11/936 salı günü saat 14 e kadar pazarlıkla kiraya verileceklerdir. Taliplerin yüzde 7,5 pey akçelerile haftanın salı ve cuma günleri Defterdarlık Millî Emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (M.) (2496)

Hava Yolları Devlet İşletme İdaresinden:

1 — 29/10/936 günü Ankarada Cumhuriyet Bayramı törenine yolcularımızı yetiştirmek maksadile İstanbuldan - Ankaraya yolcu tayyaremiz Yeşilköyden saat 10 da hareket edecektir.

Karaköy P. T. T. Şubesinden yolcularımızı Yeşilköye nakıl eden İdare otobüsü dahi saat 9 da hareket edecektir.

2 — 29/10/936 günü öğleden sonra İstanbuldan Ankaraya ayrıca yolcu tayyaremiz yoktur.

Sayın yolcularımıza ilân olunur. (2514)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

Sulh mahkemeleri için mübayaa edilecek 34,5 buçuk ton yerli kok kömürü açık eksiltmeye konmuştur. Bedeli muhammen beher tonu 1850 kuruştan 538 lira 25 kuruştur.

Eksiltme 9/11/1936 pazartesi günü saat 15 te Sirkecide Aşır efendi sokağında 13 numarada İstanbul müddeiumumîliği levazım dairesinde yapılacaktır. Muvakkat teminat 47 lira 86 kuruştur. Şartnameyi görmek isteyenlerin tatil günlerinden maada her gün Levazım dairesine baş vurmaları ilân olunur. (2428)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza ürgütü için 140 tane kütüklü ve askı kayışlı palaskanın 27/10/936 salı günü saat 14 de pazarlığı yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 588 liradır.

3 — Şartname ve evsaf komisyondadır, görülebilir.

4 — İstekliler 45 liralık ilk teminatlarile muayyen vakitte komisyona gelmeleri. (2357)

istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Piyade atış okulunun altı aylık ekmek pişirilmesinin açık eksiltmesi 5/2. teşrin/936 perşembe günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin fiatı beher kilo ekmek pişirmesi iki kuruştur. İlk teminatı 216 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle belli saatte komisyona gelmeleri. (172) (2316)

★

Tophane ve Davutpaşa fırınları için 180 adet tahta ıskara 27/10/936 salı günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli beher adedi dört liradır. İlk teminatı 54 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (2433) (178)

★

Gülhane hastanesi ile Maltepe askerî lisesi için yüz ton kok kömürü 27/10/936 salı günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli beher tonu 21 liradır. İlk teminatı 157 buçuk liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (179) (2434)

★

Ordu birlikleri için 13 bin daire hedefi, 9000 başlı daire hedefi, 13500 diz hedefi, 3000 göğüs hedefi, 30000 A. M. T. hedefi 10,000 H. M. T. hedefi 9200 daire model hedefleri 9-11-936 pazartesi günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulmuştur.

Hepsinin tahmin bedeli 2569 liradır. İlk teminatı 192 lira 67 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (181) (2469)

GAİB ARANIYOR

Bundan bir hafta evvel kocam Kadıköylü şoför Ali Süreyya evden çıkıp gitmiş ve bir daha eve dönmemiştir. Her kim kendisinin nerede olduğunu biliyorsa insaniyet namına aşağıdaki adrese haber verirse iki çocuğunun hayır duasını kazanmış olacaktır.

Kadıköy Moda Muradbey so. No. 4
Kristali

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Çatalca müstahkem mevki Komutanlığı eratının senelik ihtiyacı olan 24500 kilo bulgur 9/11/936 Pazartesi günü saat 14,30 da açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 3360 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 252 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2000)

★

Çatalca müstahkem mevki komutanlığı eratı için 4000 kilo zeytinyağı açık eksiltme ile ihalesi 9/11/936 Pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 2400 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir İsteklilerinin 120 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2001)

★

Çatalca müstahkem mevki kıtaat eratının senelik ihtiyaçları olan 6000 kilo sabun açık esiltme ile 9/11/936 Pazartesi günü saat 15,30 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 2280 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilrin 171 liralık ilk teminat makbuz veya maktuplarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2002)

★

Çatalca müstahkem mevki kıtaatının senelik ihtiyacı olan 13800 kilo pilâvlık ve 9700 kilo çorbalık pirinç açık eksiltme ile 9/11/936 Pazartesi günü saat 15 te ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarları pilâvlık pirincin 3588 lira ve çorbalık pirincin de 1746 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin pilâvlık pirinç için 270 ve çorbalık pirinç için de 131 ki cem'an 401 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2003)

★

IX Kor için 3000 tane Erat bel kemeri açık eksiltme ile 5/11/936 perşembe günü saat 16 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 3750 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 282 liralık ilk teminat makbuz veya mektupla beraber ihale günü vakti muayyende Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2077)

★

İstanbul Komutanlığına bağlı birlikler ihtiyacı olan 51360 kilo prasa, 34240 kilo lahana ile 17120 kilo ıspanak kapalı zarfla 10/11/936 salı günü saat 16,15 te ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarları prasanın 2568, lahananın 1540 lira 80 kuruş ve ıspanak 1284 ki hepsi 5392 lira 80 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin prasa için 193, lahana için 116, ıspanak için 96 ki hepsi 405 liralık ilk teminat makbuzu veya mektubu ve 2490 sayılı kanunun 2 ci ve 3 cü maddelerindeki vesaikle beraber ihaleden en az bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna vermeleri. (2504)

★

Çatalca Müstahkem mevki kıtaat eratının kışlık sebze ihtiyaçları olan 19200 kilo pırasa, 9600 kilo lâhana ile 9600 kilo ıspanak açık eksiltme ile 10/11/936 salı günü saat 16 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarları pırasanın 960, lâhananın 432, Ispanağın 720 ki hepsi 2112 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin pırasa için 72, lâhana için 33, Ispanak için 54 ki hepsi 159 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (2503)

İstanbul Tramvay Şirketi

21 ikincikânun 1911 tarihli şartnamenin 14 üncü maddesine göre İLÂN 1936 yılının 16 birinci teşrinden ve yeni ilâna kadar pazardan başka günlerde gidiş - geliş kış programı:

Şebeke	No.	Yollar	İlk kalkış	Son kalkış
ŞİŞLİ ŞEBEKESİ	10	Şişli - Tünel	6.15	23.40
		Tünel - Şişli	6,35	24.00
	11	Şişli - Beyazıt	7.15	23.00
		Beyazıt - Şişli	7.55	23.45
	12	Harbiye - Fatih	7.00	24.15
		Fatih - Harbiye	6.15	23.30
	A 12	Harbiye - Aksaray	7.20	23.55
		Aksaray - Harbiye	6.35	23.10
	15	Taksim - Sirkeci	7.30	19.05
		Sirkeci - Taksim	7.50	19.25
	16	Maçka - Beyazıt	6.25	23.20
		Beyazıt - Maçka	7.10	24.05
	A 16	Şişli (Depo) E. önü	6.15	7.00
		E. önü - Maçka	6.45	20.00
		Maçka - E. önü	19.30	7.20
	17	Şişli - Sirkeci	7.00	19.30
		Sirkeci - Şişli	7.30	20.05
	A 17	Mecidiye k. - E. önü	6.45	18.30
		E. önü - Mecidiye k.	7.20	19.00
	19	Kurtuluş - Beyazıt	6.15	23.10
		Beyazıt - Kurtuluş	7.00	23.55
	A 19	Şişli (Depo) E. önü	6.05	7.05
		E. önü - Kurtuluş	6.35	19.35
		Kurtuluş - E. önü	7.05	20.05
BEŞİKTAŞ ŞEBEKESİ	22	Bebek - E. önü	6.30	23.20
		E. önü - Bebek	6.40	24.00
		Bebek - Beşiktaş	—	24.40
	23	Ortaköy - Aksaray	6.30	20.30
		Aksaray - Ortaköy	7.15	21.15
	34	Beşiktaş - Fatih	7.00	20.20
		Fatih - Beşiktaş	7.40	21.05
İSTANBUL ŞEBEKESİ	32	Topkapı - Sirkeci	6.20	23.20
		Sirkeci - Topkapı	6.50	23.50
	33	Yedikule - Sirkeci	6.15	23.15
		Sirkeci - Yedikule	6.45	23.45
	37	Edirnekapı - Sirkeci	6.10	23.10
		Sirkeci - Edirnekapı	6.40	23.40

Nafıa Vekâletinden:

25 Teşrinisani 936 çarşamba günü saat 15 de Ankarada Nafıa vekâleti malzeme eksiltme komisyon odasında 55640 lira muhammen bedelli 30 kalem atelye tezgâhının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 4032 liradır.

Eksiltme şartname ve teferrüatı Ankara vekâlet malzeme müdürlüğünden 278 kuruş mukabilinde verilir.

İsteklilerin teklif mektuplarının resmî gazetenin 7/5/936 tarih ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre Nafıa vekâletinden alınmış vesika ile birlikte 25 Teşrinisani 936 çarşamba günü saat 14 de kadar Ankarada vekâlet malzeme müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (1256) (1916)

Bayındırlık Fen Okulu Satınalm Komisyonundan:

CİNSİ	Miktarı ADET	Tahmin bedeli Kuruş.	Tutarı L. K.
Gömlek	222	175	388,50
Fanile	222	70	155,40
Don	222	60	133,20
Çorap	666 çift	35	233,10
Mendil	666	18,75	124,87
Havlu	80	45	36
			1071,07

Okulumuz talebesi için satın alınacak yukarda cins, miktar, tahmin bedellerile tutarları yazılı çamaşırlar 4/11/936 tarihinde çarşamba günü saat 15 de ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konmuştur. İlk teminat 8033 kuruştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere Arnavutköyünde Sarraf burnundaki okula gelmeleri ve teminatlarını yine mektepten alacakları irsaliyelerle İstanbul Erkek lisesi binası yanındaki binada Yüksek mektepler muhasebeciliğine yatırmaları ve yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan (gerek ekslitmeye iştirak için ve gerekse teminatlarını yatırmak üzere) komisyonumuza baş vurmaları. (2204)

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

1 — Pınarhisarın 744,000 kilo yulafı, 600,000 kilo arpası.
2 — İkisi de pazarlık suretiyle yapılacaktır.
3 — Yulafın bedeli 44,640, arpanın 30,000 liradır.
4 — İhaleleri 28 Birinci teşrin 1936 çarşamba günü saat 10 ve 11 de Vize de yapılacaktır.
5 — Yulafın ilk teminatı 3348, arpanın 2250 liradır.
6 — Şartnameler her gün Vize satınalma komisyonunda görülebilir. (376) (2019)

★

G. Antep hudud birliklerinin ekmek ihtiyacı olan 138000 kilo un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhale günü 30/10/936 cuma günü saat 10 dadır. Tahmin bedeli 15180 liradır. İlk teminatı 1138 lira 50 kuruştur. Taliplerin mezkûr gün ve saatte Ayıntap Askerî satınalma komisyonuna müracaatları. Hariçten talip olacakların ihale saatinden lâakal bir saat evvel teklif mektuplarını komisyona göndermeleri. (379) (2053)

★

400000 kilo arpa kapalı olarak eksiltmeye konmuştur. İhalesi 2/İkinciteşrin/936 pazartesi günü saat 15 de Sivasta yapılacaktır. Hepsinin ederi 18000 lira ve ilk teminatı 1350 liradır. Şartnamesi Sivaş Tüm. Arttırma eksiltme komisyonunda her gün görülebilir. İstekliler teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (380) (2054)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli «21500» lira olan «25000» kilo sade yağ, 26/10/936 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de kapalı zarf usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «1612» lira «50» kuruş olup şartnamesi komisyondan her gün parasız verilir.

İsteklilerin, 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (1883)

★

Tahmin edilen bedeli «7950» lira olan 30000 kilo toz şeker, 26/Birinciteşrin/936 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «596» lira «25» kuruş olup şartnamesi komisyondan her gün parasız verilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (2006)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I. — İdaremizin Cibalideki Nakliyat iskelesinin (34) adet entermediyer kazık ve kiriş ilâvesi suretiyle tahkimi işi pazarlıkla yaptırılacaktır.

II. — Bedeli keşfi 2891,03 lira olup pazarlığı 26/X/936 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III. — İsteklilerin keşifnamesini görmek üzere her gün, pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte ismi geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2236)

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Paraya çevrilmesine karar verilen (4) adet sağmal inek ile bir merkep 4/11/936 çarşamba günü Kartal çarşısında saat 14 ten 16,30 a kadar satılacağından talipler mahallinde bulunacak memuruna müracaatleri ilân olunur. (26803)

Sahibi Necmeddin Sadak — Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahir — Akşam matbaası